Ազգ
Azg
armenian daily

Մարտ
5
Ուրբաթ
1993

օրաթերթ
Գ տարի, թիվ 40 (291)
գինը 3ռ.
դասիչ 69149

Երեւան 375010
Հանրապետության 47

հեռ. 581841, ֆաքս 562941
տելեքս 243266 CPIRI SU

Թեժ կետ

Աբխազիայում 9 նոր զոհ

Նախնական տվյալներով, մարտի 4-ի առավոտյան Աբխազիայի Նովի Աթոն քաղաքի Վերին Էշերա եւ Փսիրխսա գյուղերի հրետակոծման եւ վրացական ավիացիայի հրթիռակոծման հետեւանքով զոհվել է 9 մարդ, հիմնականում կանայք եւ երեխաներ: Այս մասին նույն օրը «Ի-Ֆ»-ին հայտնեցին Մոսկվայում Աբխազիայի ներկայացուցչի մամուլի ծառայությունում:

Գուդաուտայից ստացած տվյալների համաձայն, Աբխազիայի Օչամչիրայի շրջանում աբխազ պարտիզանները շարունակում են հարձակումը: Աբխազիայի պաշտպանության նախարարությունում պնդում են, թե Օչամչիրայի շրջանում աբխազների մարտական գործողությունները մղում են Արեւմտյան Վրաստանում նախկին նախագահ Զվիադ Գամսախուրդիայի կողմնակիցների ջոկատների հետ համաձայնեցված:

Ի-Ֆ

Սադախլո

Երկաթգծի նորոգումն ավարտվում է

Ինչպես «Նոյյան տապան» գործակալությանը հաղորդեց Հայաստանի կառավարության մամուլի ծառայության ղեկավար Վլադիմիր Մանոյանը, մարտի 4-ի երեկոյան ավարտվում են վերականգնման աշխատանքները երկաթգծի Սադախլո գյուղի մոտակա հատվածում (Վրաստան), որը պայթյունից վնասվել էր փետրվարի 25-ին:

ՆՏ

Գորիս

Կարճ կրակոցներ դիրքերի վրա

Հարաբերական հանգիստն այսօր խախտվել է ժամը 14:00-ին Շուռնուխի պաշտպանական դիրքերում, հաղորդում են գյուղի ինքնապաշտպանական ջոկատից: Արձակվել է 12 արկ, տուժածներ չկան: Ազատամարտիկների պատասխան գործողությունից հետո կրակը դադարեցվել է: Նույն ժամին հրետակոծվել են նաեւ Հարթաշեն գյուղի պաշտպանական դիրքերը: Կոռնիձորի ինքնապաշտպանական ջոկատից Ռուբիկ Բալասանյանը հաղորդում է, որ այսօր գյուղի մոտակա տարածքում նկատվել են թշնամու հետախույզների տեղաշարժեր: Ուժեղացվել է գյուղի պաշտպանությունը՝ հնարավոր հարձակումներին դիմակայելու համար: ■

Թբիլիսի

Կազակները չեն մասնակցում վրաց-աբխազական հակամարտությանը

Համակովկասյան կազակական զորքը չի ուղարկել եւ չի ուղարկի կազակներին վրաց-աբխազական հակամարտության գոտի: Այդ մասին մարտի 3-ին, Թբիլիսիում «Ի-Ֆ»-ին տված հարցազրույցում հայտարարեց Աբխազիայի կազակական համայնքի ատամանի տեղակալ Վասիլի Կազինեցը: Նա ասաց, որ Վրաստանի ղեկավար Էդուարդ Շեւարդնաձեին է հանձնել համակովկասյան կազակական զորքի ատամանի, գեներալ Վասիլի Գոմնովի նամակը, որի մեջ շարադրված է կազակության դիրքորոշումը Աբխազիայի հակամարտության վերաբերյալ: Կազինեցի խոսքերով, ուղերձում նշված է, որ կազակները հանդես են գալիս «խնդիրների խաղաղ լուծման եւ Վրաստանի հետ բարիդրացիական հարաբերությունների օգտին»: Սակայն, ասվում է նամակում, առանձին կազակներ փորձել են միջամտել Աբխազիայի իրադարձություններին: Այդ կապակցությամբ համակովկասյան կազակական զորքն ընդունել է «հատուկ որոշում կազակներին հակամարտության գոտի չուղարկելու մասին եւ արգելել է նրանց նախաձեռնությունն դրսեւորել», - ասաց Կազինեցը:

Ի-Ֆ

Վեճ

ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԵՐԿՈՒ ՁԱՅՆ ՉԲԱՎԱԿԱՆԱՑՐԵՑ ՏՐԱՄԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՂԹԱՆԱԿԻՆ

ՀՀ Գերագույն խորհրդի մարտի 3-ի նիստում խորհրդարանի աշխատանքների բարելավմանն ուղղված «Հայաստանի Հանրապետության նախագահի մասին» եւ «ՀՀ Գերագույն խորհրդի մասին» օրենքներում առաջարկվող բարեփոխումները 131 ձայնով որպես հիմք ընդունվեցին: Սակայն օրենքը վերջնական քվեարկության ժամանակ անհրաժեշտ ձայներ չհավաքեց, եւ ոմանք այս հանգամանքը գնահատեցին որպես լուրջ հաջողություն, հայտարարելով, որ եթե բարեփոխումների ներկայացված տարբերակը «անցներ», ապա հանրապետության օրենսդիր բարձրագույն մարմինը վերջնականապես կդիմազրկվեր: Խնդրի նկատմամբ Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության դիրքորոշումը պարզելու խնդրանքով դիմեցինք ՀՌԱԿ խմբակցության անդամ, ՀՀ ԳԽ մանդատային եւ էթիկայի հանձնաժողովի նախագահի տեղակալ ՌՈԲԵՐՏ ՄՆԱՑԱԿԱՆՅԱՆԻՆ:

Ինչպես հայտնի է, Ռամկավար ազատական կուսակցության խորհրդարանական խմբակցությունը բազմիցս հայտարարել է, որ առանց անհրաժեշտ բարեփոխումների Գերագույն խորհուրդը ոչ միայն չի կարող արդյունավետ աշխատել, այլեւ ճգնաժամից դուրս գալու ընդունակ չի լինի: Մենք գտնում ենք, որ իրական բարեփոխումներ պարունակող օրենքը Գերագույն խորհուրդը չընդունեց: Համոզված ենք նաեւ, որ խորհրդարանի աշխատանքներն այսուհետեւ ավելի կդժվարանան: Ինչո՞ւ: Այս հարցը պարզաբանելու համար հարկ է, որ ավելի մանրամասնորեն անդրադառնանք այն փոփոխություններին, որոնք առաջարկվում էին խորհրդարանին:

Առաջին, գործող օրենքի համաձայն Գերագույն խորհրդի նիստերը համարվում են իրավազոր, երբ նրա աշխատանքներին մասնակցում են կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի կողմից գրանցված պատգամավորների կեսից ավելին (այսօր այդ թիվը հավասար է 124-ի): Միեւնույն ժամանակ օրենքներ եւ որոշումներ ընդունելու համար խորհրդարանին 124 կողմ ձայն է անհրաժեշտ:

Նկատի ունենալով, որ ԳԽ նիստերին մասնակցող պատգամավորների թիվը որպես կանոն տատանվում է 140-ի սահմաններում, հասկանալի է դառնում, թե ինչու է վճիռների կայացումը դժվարանում:

Իսկ ըստ ներկայացված բարեփոխումների, Գերագույն խորհուրդը օրենքներն ու որոշումները կարող էր ընդունել ներկա պատգամավորների 2/3-ի մեծամասնությամբ 124-ի դեպքում այդ թիվը կազմում է 82: Այն դեպքում, երբ ասենք 210 պատգամավորներ են ներկա, ապա 124 կողմ ձայներ ստանալով օրինագծերը համարվում են ընդունված: Այսինքն, եթե մասնակիցների քանակի 2/3-ը գերազանցում է 124-ի սահմանը, ապա խորհրդարանը օրենքներն ու որոշումները կյանքի է կոչում անփոփոխ 124 քվեներով:

Պարզորեն երեւում է, որ այս տարբերակը նկատելիորեն դյուրացնում էր խորհրդարանի կողմից օրինագծեր ընդունելու հնարավորությունները: Ընդ որում, նման կարգն առանց բացառության գործում է մեզ հայտնի բոլոր երկրների խորհրդարաններում: Հետեւաբար, չհաստատելով այդ առաջարկը, ՀՀ Գերագույն խորհուրդն այս հարցում շարունակում է մնալ յուրահատուկ մի բացառություն, դրանով հանդերձ արհեստական դժվարություններ ստեղծելով իր աշխատանքներում:

Տես էջ 2

Աշխարհ

Ռաբբանին նախագահ, Հեքմաթյարը վարչապետ

Աֆղան հակամարտ կողմերի միջեւ Իսլամաբադում կայացած եռօրյա բանակցությունների ավարտին Պակիստանի վարչապետ Նավազ Շարիֆը հայտարարեց, թե հակառակորդ գլխավոր կողմերի՝ նախագահ Ռաբբանիի եւ Հըզբի է Իսլամիի ղեկավար Հեքմաթյարի միջեւ կայացել է իշխանության բաժանում. առաջինը կշարունակի նախագահել եւս 18 ամիս, մինչեւ նոր ընտրություններ, երկրորդն իբրեւ վարչապետ կգլխավորի կառավարությունը: Այսուհանդերձ, քաղաքական դիտորդները հարց են տալիս, թե կայացած համաձայնությունը որքա՞ն կգոյատեւի, նկատի ունենալով Աֆղանստանում նման շատ պայմանավորվածությունների ճակատագիրը:

Արեւելյան Բոսնիա. 24 ժամ մահմեդականներին

ՄԱԿ-ի Նյու Յորքի կենտրոնից հայտարարվեց, թե սերբական ուժերի հրամանատարությունը համաձայնել է այս շաբաթավերջին Արեւելյան Բոսնիայի խլամաքենակ մի շարք շրջանների բնակիչներին 24 ժամ տալ հեռանալու իրենց բնակավայրերից, սակայն դեռեւս այս մասին պատասխան չի ստացվել Բոսնիայի իսլամ ղեկավարությունից: Մյուս կողմից, ՄԱԿ-ի անվտանգության խորհուրդը դատապարտեց սերբ ուժերին իսլամ խաղաղ բնակչության ջարդ կազմակերպելու մեջ, մինչ Նյու Յորքում ընթացող սերբ, խորվաթ եւ մահմեդական ներկայացուցիչների բանակցություններում, ինչպես վկայում են դիտորդները, ուրվագծվեցին հրադադարի հեռանկարներ:

«Քայլող կմախքներ» Սուդանում

Սուդանում ԱՄՆ դեսպան Դոնալդ Պետերսոնը Քենիայի մայրաքաղաք Նայրոբիում երեկ տված մամուլի ասուլիսում հայտարարեց, թե հարավային Սուդանի բնակչությանը սպառնում է ամբողջական ոչնչացում: Սովահարությունն ու հիվանդությունները երկրի հարավային շրջանները վերածել են նոր Սոմալիի, եւ մարդիկ նման են «քայլող կմախքների», ասաց դեսպանը:

Խուզարկություններ նացիստների տներում

Գերմանական ոստիկանությունն անցնող մի քանի օրերին խուզարկել է նավելի քան 70 բնակարան, որոնք պատկանում էին աջ ծայրահեղական կուսակցիներին: Ոստիկանությանը հաջողվել է առգրավել մեծ քանակությամբ զենք, զինամթերք, նացիստական նշաններ եւ Հիտլերի մի կիսանդրին: Ձերբակալվել է շուրջ 50 մարդ եւ երեւան է հանվել նոր կազմակերպվող ահաբեկչական մի կազմակերպություն:

Սեփական ռազմարդյունաբերություն

CIA-ի կողմից պատրաստված մի տեղեկագիր պնդում է, թե նախկին խորհրդային հանրապետություններից ոմանք, ի մասնավորի Ռուսաստանը, Ուկրաինան, Վրաստանը, Ուզբեկստանն ու Ղազախստանը, օգտագործելով իրենց տարածքներում գտնվող նախկին բազաները, ներկայիս լծված են սեփական ռազմական արդյունաբերությունը ստեղծելու աշխատանքին եւ արդեն իսկ արտադրում են ծանր զենքեր ու սարքեր: ■

Բալկաններ

Բուտրոս Ղալին դեմ չէ ՄԱԿ-ի «մեծ միջամտությանը»

ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Բուտրոս Ղալին «Թայմզ» թերթին տված հարցազրույցում հայտարարել է, որ ինքն այլեւս դեմ չէ նախկին Հարավսլավիայի հակամարտությանը ՄԱԿ-ի «մեծ միջամտությանը», ներառյալ «հանուն խաղաղության հատտատման ուժի գործադրմանը»:

Նրա խոսքերով, ներկայումս մշակվում է հաշտության համաձայնագրի պայմանների կատարման ապահովման համար «կապույտ սաղավարտների» 60 հազարանոց զորաբաժին Բոսնիա ու Հերցեգովինա գործուղելու մանրամասն ծրագիր: Դրա հետ մեկտեղ Բուտրոս Ղալին ասել է, որ ինքն Անվտանգության խորհրդին նախազգուշացրել է Բոսնիայում ռազմական միջամտության մասին որոշման ընդունումից, երբ մահմեդական կառավարությունը եւ սերբ փոքրամասնությունը չկարողանան հաշտության համաձայնագրի ստորագրմանը մասնակից դարձնել խորվաթներին:

«Նյու Յորք թայմզ»-ն անդրադառնալով Բոսնիային օդային օգնություն հասցնելու Ռուսաստանի ծրագրերին, գրում է. «Ռուսական ավիաբազաներից ավելի մոտիկ գտնվող ՆԱՏՕ-ի գերմանական կամ իտալական օդանավակայանների օգտագործման բույլտվություն ստանալը Ռուսաստանի ռազմափոխադրման ինքնաթիռների համար կնշանակի «սառը պատերազմի» ժամանակների նախկին հակառակորդների համագործակցության նոր մակարդակ եւ, բացի դրանից, Ռուսաստանին թույլ կտա նվազեցնել վառելիքի եւ սպասարկման ծախսերը: Բացառիկ կարեւոր խնդիր է համարվում Ռուսաստանի ներգրավումը նախկին Հարավսլավիայում մարտական գործողությունների դադարեցման ջանքերում, որպեսզի հնարավոր լինի Բոսնիային նվիրված հաշտության բանակցություններ դուրս բերել ներկա փակուղուց: Ռուսաստանի պաշտոնական անձինք պարզ հասկացրել են, որ իրենք դեմ կլինեն կարգավորման այն պայմաններին, որոնք Բոսնիայի սերբերն անարդար կհամարեն»:

ԻՏԱՐ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

Ռուսաստանի Գերագույն խորհուրդը հինգշաբթի առավոտյան որոշում ընդունեց մարտի 5-ին նախագահ Ելցինին հրավիրել լիագումար նիստի, հաղորդել է Ինտերֆաքսը: ԳԽ-ն նաեւ հավանություն տվեց խորհրդարանային «Ռուսաստանյան միասնություն» ընդդիմադիր դաշինքի ղեկավարներից Սերգեյ Բաբուրինի առաջարկությանը, որը պահանջեց մարտի 3-ին Ելցինի նախագահությամբ կայացած անվտանգության խորհրդի նիստի, ինչպես նաեւ զինվորական օկրուգների հրամանատարների հետ նրա առանձին հանդիպման սղագրությունները: Մեկնաբանելով Ս. Բաբուրինի առաջարկությունը, նստաշրջանում նախագահող Ռ. Խասբուլատովը հիշեցրեց, որ «սահմանադրության համաձայն, զինված ուժերի ընդհանուր ղեկավարումն իրականացնում է Գերագույն խորհուրդը»:

Ի-Ֆ

Դեմքեր

Արտյոմ Աբալյանց. «ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ՊԵՏՔ Է ԴԱՌՆԱ ԲԱՆԿԱՅԻՆ ԿԱՄՈՒՐՋ ԱՐԵՎՄՈՒՏՔԻ ԵՎ ԱՐԵՎԵԼՔԻ ՄԻՋԵՎ»

Ինչպես արդեն հաղորդել էինք, Դաշնակցային Ռուսաստանի քաղաքացի, 34-ամյա Արտյոմ Աբալյանցը, որը ոչ վաղ անցյալում հետապնդվեց Գորբաչովի վարչակազմի կողմից, մինչեւ անգամ իր տնտեսական ծրագրի պատճառով ընկավ դասական իշխանությունների ձեռքը, ամիսներ շարունակ նստեց Լեֆորտովոյի բանտում, բայց որեւէ հանցանք չհայտնաբերվելուց հետո ազատվեց, վերջերս նշանակվեց Հայաստանի նախագահի միջազգային տնտեսական կապերի գծով խորհրդական: Արտյոմ Աբալյանցը, որի ծնողները ծնունդով Լեռնային Ղարաբաղի Մարտունու շրջանի Գիշի գյուղից են, ծնվել է Ուզբեկստանի Կոկանդ քաղաքում, ավարտել է տեղի շինարարական տեխնիկումը, այնուհետեւ Տաշքենդի ժողտնտեսության ինստիտուտի տնտեսագիտական ֆակուլտետը: Երկար տարիներ եղել է տարբեր ձեռնարկությունների տնօրեն, 1990 թ. հիմնել է «Ինտրոսերվիս» մասնավոր կորպորացիան: Ամուսնացած է հայուհի Սուսաննայի հետ, ունի երկու զավակ: Արտյոմ Աբալյանցը համոզված է, որ իր ներկայացրած ծրագիրը իրականանալի է եւ Հայաստանը դուրս կբերի ճգնաժամային վիճակից:

Տես էջ 2

digitised by A.R.A.R.@

ԳԽ

ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԵՐԿՈՒ ՁԱՅՆ ՉԲԱՎԱԿԱՆԱՑՐԵՑ ՏՐԱՄԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՂԹԱՆԱԿԻՆ

Սկիզբը էջ 1

Երկրորդ, բարեփոխումների օրենքի նախագծում նշված էր, որ Գերագույն խորհրդի նիստերից տվյալ նստաշրջանի ընթացքում 18 ժամ անհարգելի բացակայած մշտական հանձնաժողովի անդամին ԳԽ-ն կարող է զրկել մշտական հանձնաժողովի անդամությունից:

Դրա հետ միասին, մանդատային եւ էթիկայի մշտական հանձնաժողովին հանձնարարվում էր Գերագույն խորհրդի նիստերից անհարգելի բացակայած պատգամավորների լիազորությունները վաղաժամկետ դադարեցնելու կարգի մասին առաջարկություններ ներկայացնել:

Դատեցեք ինքներդ, մերժելով այս գաղափարը, խորհրդարանը ինչ շահեց: Ինչպես նախկինում էր, նորից դժվարություններ կլինեն նիստերին պատգամավորների հաճախումների հարցում: Մինչդեռ «պատժամիջոցների» առկայության դեպքում կգործեր ինքնակարգավորող մեխանիզմը՝ յուրաքանչյուր պատգամավոր ստիպված կլիներ ավելի բարեխիղճ վերաբերվել իր պարտականություններին:

Ասենք, որ այս դրույթները նաեւ հայտնագործություն չեն. նման պահանջներ գործում են աշխարհի գրեթե բոլոր պետությունների խորհրդարաններում: Իսկ մենք այստեղ էլ կղզինենք սեղում:

Երրորդ, զգալի փոփոխություններ էին նշվում ԳԽ նախագահի, նրա տեղակալների, ԳԽ քարտուղարի, ինչպես նաեւ մշտական հանձնաժողովների նախագահների ընտրության եւ հետկանչի կարգում: Այսպես, օրինակ, համաձայն գործող կարգի, ԳԽ նախագահը կարող է հետ կանչվել, եթե այդ որոշման օգտին է քվեարկել 174 պատգամավոր, մի բան, որը ներկա դրությամբ պարզապես անիրականանալի է: Իսկ նախագծում այդ թիվը նվազեցված էր մինչեւ 124: Բնականաբար, եթե առաջարկությունն ընդունվեր, ապա ԳԽ նախագահը կամա թե ակամա կորդեգրեր աշխատանքի ավելի պատասխանատու ոճ:

Քանի որ դյուրացվում էին նաեւ Գերագույն խորհրդի մյուս ղեկավարների հետկանչի հնարավորությունները եւս, ինչը խոսք, որ նրանք նույնպես ստիպված կլինեին հաշվի նստել խորհրդարանի մեծամասնության հետ, ինչ միայն դրական ազդեցություն կունենար օրենսդիր բարձրագույն մարմնի աշխատանքների վրա:

Չորրորդ, պատգամավորները իրավացիորեն հաճախ են շեշտում, որ Գերագույն խորհուրդը զրկված է կառավարության նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնելու հնարավորություններից. համաձայն գործող կարգի, որպեսզի խորհրդարանը կառավարության որեւէ անդամի անվստահություն հայտնի, ապա դրա օգտին պետք է ամենաքիչը 124 պատգամավոր քվեարկի: Իսկ եթե ՀՀ նախագահը չի համաձայնվում այդ որոշման հետ, ապա այդ արգելքը հաղթահարելու համար անհրաժեշտ է «հավաքել» 174 ձայն:

Ինչպես արդեն ասացինք, դա իրականանալի պայման չէ եւ զարմանալի էլ չէ, որ խորհրդարանը մինչ օրս չի օգտվել այդ իրավունքից, իսկ կառավարությունը շարունակում է իրեն անպատասխանատու ու անխոցելի զգալ:

Այնինչ բարեփոխումների հիմնական կետերից մեկն այն էր, որ կառավարության անդամներին անվստահություն հայտնելու համար բավարար էր նաեւ 82 ձայնը, իսկ 124 կողմով կարելի էր դառնում պարտադրել հանրապետության նախագահին զբաղեցրած պաշտոնից ազատել գործադիր բարձրագույն իշխանության ներկայացուցչին:

Եւ որքան էլ ցավալի է, Գերագույն խորհուրդը, մերժելով բարեփոխումները, ըստ էության, զրկվեց կառավարության վրա իր վերահսկողական ֆունկցիաները ուժեղացնելու իրական լծակից:

Հինգերորդ, բարեփոխումների նախագծի որպես հիմք ընդունված տարբերակի համաձայն, Հայաստանի Հանրապետության նախագահը հնարավորություն էր ստանում Գերագույն խորհրդի նորմատիվային բնույթի որոշումների վերաբերյալ ներկայացնել իր առաջարկությունները:

Ոմանց կողմից այս նորույթը գնահատվեց որպես ՀՀ նախագահին տրվող լրացուցիչ այնպիսի լիազորություն, որը վերջնականապես կհիմազրկեր օրենսդիր բարձրագույն մարմինը:

Ենթադրենք, թե նման մտահոգությունն այնքան էլ զուրկ չէ հիմքերից: Իրականում այս դրույթի շուրջ ծավալված վեճը նախագահական համակարգից հրաժարվելու ողջությամբ տարվող պայքարի շարունակությունն էր: Հարց է ծագում, արժե՞ր դա այդպես բացարձակացնել եւ «Ոչ մի զիջում ՀՀ նախագահին» կարգախոսով տարված, տապալել խորհրդարանի աշխատանքները բարելավելու տրված հնարավորությունը:

Այնինչ, մեր կարծիքով, կարեւորը ոչ թե ներքաղաքական դժվարությունների շուրջ այս կամ այն կողմի իրավացիությունը պարզելն էր, այլ Գերագույն խորհրդի աշխատանքները բարելավելու համար կոնկրետ, գուցե ոչ լավագույն եւ ամենակատարյալ, բայց հստակ քայլի կատարումն էր:

Որոշ պատգամավորներ կանխագուշակումներ են անում, թե շուտով ժողովուրդը կգա եւ Գերագույն խորհրդին կստիպի գնալ անհրաժեշտ ճիշտ քայլերի:

Այո, որքան երկար մենք մնանք փակուղում, այնքան հավանական է դառնում այդպիսի ելքը: Սակայն, մի՞թե դա է մեր բուն նպատակը:

Ժողովրդի դժգոհության ալիքի վրա արդեն մի իշխանություն ձեւավորվել է, եւ հենց այդ ճանապարհով անցած մարդիկ փորձում են կրկին նույն արահետով գնալ:

Ռամկավար ազատական կուսակցության դիրքորոշումն այլ է. ամենայն հարգանք տածելով ժողովրդի եւ հասարակական կարծիքի հանդեպ, մենք կողմ ենք այնպիսի քայլերի, որոնք հասարակությունը հեռու են պահում ցնցումներից եւ կանխում են հեղափոխական կտրուկ փոփոխությունները եւ, ամենակարեւորը, զարգացման էվոլյուցիոն ճանապարհի գրավականն են հանդիսանում:

ՌԱԿ-ը սկզբունքորեն մերժում է վաղուց վարկաբեկված «Որքան վատ, այնքան լավ» կարգախոսը: Եւ մենք ցավում ենք, որ Գերագույն խորհուրդն իրեն զրկեց ճգնաժամից դուրս գալու նշմարելի հնարավորությունից: Եւ գուցե դրանով հանդերձ արագացրեց իր վաղաժամկետ լուծարումը, ինչը բացասական հետեւանքներով է լի:

Միաժամանակ, կարծում ենք, որ խորհրդարանը դեռ կանդրադառնա այս խնդրին եւ անհրաժեշտ ճիշտ որոշում կկայացնի. ի վերջո, փաստորեն ընդամենը երկու ձայն չբավականացրեց տրամաբանության հաղթանակին:

ՀՈՎՍԵՓ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Բաքու

ԱԺՃ-ի կոչը

Ադրբեջանի ժողովրդական ճակատի «Ազադլիգ» թերթի փետրվարի 16-ի համարում հրապարակվել է հանրապետության բոլոր կուսակցություններին, խորհրդարանին, ժողովրդին ուղղված դիմումը, որի մեջ ասվում է, որ Ադրբեջանի սահմանամերձ գոտիներում եւ Ղարաբաղում տեղի ունեցող իրադարձությունների մասին կեղծ տեղեկությունների ֆոնի վրա երկրում աճում են լարվածությունն ու դիմակայությունը: ԱՊՀ եւ արտասահմանյան երկրները փորձում են խոչընդոտել Ադրբեջանի անկախության զարգացումը, վերածել երկիրը զինված բախումների ասպարեզի: Այս պայմաններում, նշվում է հայտարարության մեջ, յուրաքանչյուրը պետք է հրաժարվի քաղաքական, իշխանական եւ անձնական հավակնություններից: ՆՏ

ԼՂ

Նոր հոսպիտալ Ստեփանակերտում

Ինչպես հաղորդում է «Նոյյան տապան» գործակալության թղթակիցը Ստեփանակերտից, մարտի 1-ին տեղի է ունեցել նոր հանրապետական հոսպիտալի հանդիսավոր բացման արարողությունը: Հանդիսությանը հրավիրված եւ ներկա էր ԼՂՀ ինքնապաշտպանության կոմիտեի նախագահ Սերժ Սարգսյանը, այլ պաշտոնական անձինք:

Կոչ Մարտակերտի շրջանի բնակիչներին

Մարտի 4-ին Մարտակերտի շրջանում ԼՂՀ ՊՊԿ-ի լիազոր ներկայացուցիչ Վլադիմիր Սարգսյանը դիմում է հղել Հայաստանում գտնվող Մարտակերտի շրջանի զորակոչային տարիքի տղամարդկանց: Դիմումում մասնավորապես ասվում է. «Զանգվածային լրատվության միջոցների հաղորդագրություններից ձեզ հայտնի է, որ ս.թ. փետրվարի 5-ից ԼՂՀ զինված ուժերը Մարտակերտի շրջանում անցել են վճռական հակահարձակման: Հակառակորդին պատճառելով տեխնիկայի եւ կենդանի ուժի մեծ կորուստներ, մեր զինվորներն ազատագրել են մոտ 20 բնակավայր: Ռազմաճակատում վճռական բեկում է մտցվել, եւ նախաձեռնությունը ԼՂՀ զինված ուժերի ձեռքին է: Եկել է Մարտակերտի շրջանը թշնամուց ազատագրելու ժամանակը: Այս վճռական պահին պարտք եմ համարում դիմել ձեզ եւ ասել, որ մեր հարազատ շրջանի ազատագրման պայքարին անդամագրվելու համար դեռեւս ուշ չէ, շրջանի քաղաքացիական եւ ռազմական իշխանությունները պատրաստ են ներել նրանց սխալները, ովքեր ժամանակին ընկել են անառողջ գաղափարախոսության ազդեցության տակ եւ լքել հայրենիքը: Հայրենակիցներ, դուք հնարավորություն ունեք ձեր մարտական գործունեությամբ մաքրել այն սեւ բիծը, որ գուցե եւ ձեզնից անկախ դաջվել է ձեր կենսագրությանը: Ես հուսով եմ, որ դուք այդ հնարավորությունն օգտագործելու արիություն ու խոհեմություն կունենաք: Ձեր քաղաքացիական ու մարդկային արժանապատվությանը հավատացող՝ Վլադիմիր Սարգսյան»: «Ազգ»

ՆԳՆ

«Փիսոն» վնասազերծվեց

Զինված մարդասպանը վնասազերծված է: ՀՀ ՆԳՆ նարկոբիզնեսի եւ թմրամոլության դեմ պայքարի վարչությունը հայտնում է, որ ս.թ. մարտի 3-ին ՀՀ ՆԳՆ նարկոբիզնեսի եւ թմրամոլության դեմ պայքարի 4-րդ վարչության աշխատակիցների կողմից վնասազերծվեց նախկինում երկու անգամ դատված, սպանությունների եւ ավազակության համար հետախուզվող՝ թմրամոլ Աշոտ Խաչիկի Գրիգորյանը, որը հանցավոր աշխարհում հայտնի էր «Փիսո» մականունով: Նա հետախուզման մեջ էր գտնվում անցյալ տարվա հոկտեմբերի 1-ից, երբ իր գործընկերոջ՝ Արարատ Ներսիսյանի հետ ավազակային հարձակում էր կատարել «Սյունիք» խանութի աշխատակիցներ հայր եւ որդի Բագրատ Գեւորգի Շիրինյանի եւ Գեւորգ Բագրատի Շիրինյանի վրա եւ ավտոմատ հրազենով սպանել ինչպես նրանց, այնպես էլ իր գործընկերոջը: Հատուկ վտանգավոր հանցագործը վնասազերծվել է նարկոբիզնեսի եւ թմրամոլության դեմ պայքարի վարչության աշխատակիցների կողմից:

ՆՏ

Երեւան

Հանդիպում ՄԱԿ-ի ներկայացուցչի հետ

Ս. թ. փետրվարի 24-ին կանանց հանրապետական խորհրդի նախագահությունը ՄԱԿ-ի ներկայացուցիչ Թելմա Օկոն Սպորզանոյին ներկայացրեց դիմում, որ մասնավորապես ընդգծված էր հայ կնոջ, երեխաների օրհասական վիճակը, առաջարկելով ավելի գործուն միջոցների դիմել, օգտագործել ՄԱԿ-ի հեղինակությունը լուծելու Հայաստանի աղետաշրջափակման եւ էներգամատակարարման խնդիրները:

Դիմումի հանձնման ժամանակ պայմանավորվածություն ձեռք բերվեց հանդիպում կազմակերպել կանանց հանրապետական խորհրդի նախագահության անդամների հետ:

Օրերս ՄԱԿ-ի ներկայացուցիչ տիկին Թելմա Օկոն Սպորզանոն ընդունեց կանանց հանրապետական խորհրդի նախագահության անդամներին:

Այդ հանդիպման մասնակիցները մանրամասնորեն ներկայացրին հանրապետությունում տիրող ճգնաժամային պայմանները, հայ ընտանիքների մեծամասնության ծայրաստիճան վատթարագույն վիճակը, արծարծեցին ղարաբաղյան հիմնահարցի լուծման ուղիները, աղետաշրջափակման խնդիրները: Տիկին Թելմա Օկոնը ներկաներին ծանոթացրեց ՄԱԿ-ի գործունեության սկզբունքների մեխանիզմներին, նշելով, որ խիստ սակավ են հանրապետության իրավիճակի մասին լրատվական նյութերը, եւ Հայաստանը պետք է աշխուժացնի իր գործունեությունն այս ասպարեզում:

Մանրամասն քննարկվեցին նաեւ ՄԱԿ-ի փաստաթղթերը, կապված կանանց հիմնահարցի հետ: Համաձայնություն ձեռք բերվեց առաջագայում շարունակել համագործակցությունը: ■

Ֆինանսներ

Հայաստանի ներքին պարտքը 13,5 միլիարդ ռուբլի

Այժմ Հայաստանի ներքին պարտքը կազմում է գրեթե 13,5 միլիարդ ռուբլի, «ԻՖ»-ին տված հարցազրույցում հայտարարեց հանրապետության խորհրդարանի ֆինանսավարկային եւ բյուջետային հարցերով հանձնաժողովի նախագահ Տիգրան Սարգսյանը: Նրա կարծիքով, այդ գումարի զգալի մասը կազմում է բնակչության ավանդների ինդեքսավորման համար նախատեսված ծախսերը: Սակայն պետությունը դեռ ի վիճակի չէ փոխհատուցել խնայողությունների իրական արժեքը, նշեց Տ. Սարգսյանը: ԻՖ

Արտյոմ Աբալյանց. «Հայաստանը պետք է դառնա բանկային կամուրջ Արեւմուտքի եւ Արեւելքի միջեւ»

Սկիզբը էջ 1

Խորհրդականի կարծիքով, այժմ հայ-ադրբեջանական պատերազմի ողջ ընթացքը ցույց է տալիս, թե ում տնտեսությունը դիմանա, նա էլ կորոշի ելքը: Ուստի Հայաստանին պետք է ձեռք բերել անհրաժեշտ վալյուտային կապիտալ, որով հանրապետությունը կապահովվի էներգակիրներով: Ավելին, Հայաստանի տնտեսության կայունացումը կստիպի, որպեսզի Ադրբեջանը Հայաստանին առաջարկի պայմանագիր կնքել Ադրբեջանի կազմում Ղարաբաղի ինքնիշխանության եւ պատերազմի դադարեցման մասին:

Իսկ որպեսզի մեծ միջոցներ ներդրվեն, անհրաժեշտ է, որ ստեղծվի սեփական միջազգային ինվեստիցիոն բանկ ԱՄՆ-ի կամ Արեւմտյան Եվրոպայի տարածքում, մոտավորապես 7-8 մլրդ. դոլլար հիմնադիր կապիտալով: Այդժամ տվյալ բանկը կարող է հայթայթել 100 մլրդ. դոլլարից ավելի վարկային ռեսուրսներ, որոնք էլ կներդրվեն տնտեսության կայունացման համար: Ուստի, եթե պրն. Աբալյանցի պնդմամբ, ունենանք սեփական բանկ, ապա կարող ենք ինքներս կայունացնել մեր վիճակը եւ լինենք նաեւ մեր սեփական վարկային ռեսուրսների տերը: Հենց դա էլ երաշխիք կհանդիսանա երկարաժամկետ ներդրումների համար:

Ընդ որում, խորհրդականի գնահատականներով, տնտեսության կայունացմանն այդ դեպքում կարելի է հասնել 6-8 ամսվա ընթացքում: Որպես տնտեսական գործընկերներ կօգտագործվեն Իրանի եւ Թուրքիայի շուկաները: Պրն. Աբալյանցն արդեն բանակցություններ է վարել Արեւմուտքի 3 խոշոր բանկերի (այդ թվում շվեյցարական եւ լոնդոնյան) հետ, որոնք մտնում են աշխարհի 10 խոշոր բանկերի մեջ, որպեսզի Հայաստանը կարողանա վարկ վերցնել, միաժամանակ այն չհանելով այդ բանկից, բայց օգտվելով դրա տված 35-40 տոկոս եկամտից: Հայաստանի վերցրած առաջին վարկը 100 մլն. է հասնում եւ դրա տված արդյունքները դեռեւս շոշափելի չեն լինի, սակայն կես տարի անց արդեն կլինի այնքան գումար, որ հանրապետությունը հնարավոր լինի ապահովել հացով եւ էներգակիրներով:

Պրն. Աբալյանցի ծրագրի մեջ է մտնում նաեւ Հայաստանում բանկային համակարգի ստեղծումը, որի համար կհրավիրվեն միջազգային մասնագետներ, Հայաստանը դարձնելով բանկերի երկիր, բանուկ կամուրջ Արեւմուտքի եւ Արեւելքի միջեւ: Պրն. Աբալյանցը խոստացավ առաջին երաշխիքները տալ 3 ամիս անց, երբ արդեն որոշ աշխատանք կատարված կլինի: Ինչ վերաբերում է ·կառավարությանը, ապա առայժմ չշտապեց որեւէ գնահատական տալ, բայց նշեց, որ լիովին աջակցում է Տեր-Պետրոսյանի քաղաքականությանը, եւ եթե նա չլիներ, երբեք ինքը չէր գա Հայաստան:

ՀԱԿՈԲ ԱՍԱՏՐՅԱՆ

Հեռախոսակայանները վերսկսել են աշխատել: Ինչպես մեր թղթակցին հայտնեցին Հայաստանի կառավարության մամուլի ծառայությունից, երեկ վերսկսել են աշխատել 42, 46, 55, 57 հեռախոսահամարներով կայանները: Այսօր կգործարկվի 44 համար հեռախոսակայանը, իսկ առաջիկա օրերին նաեւ 53 եւ 65 հեռախոսակայանները: Այժմ աշխատում է մայրաքաղաքի 19 հեռախոսակայան:

Հայտարարություն

ՀՀ խնայբանկի կողմից թողարկված «Ակնթարթային» վիճակախաղի տոմսերը լրիվ իրացված են եւ թողարկումն ավարտված:

Այն քաղաքացիները, ովքեր ունեն ակնթարթային վիճակախաղի շահած տոմսեր, պետք է շտապեն մինչեւ ս. թ. մարտի 20-ը ստանալ իրենց շահումները Երեւանի պետական հանրախանութից, իսկ ավտոմեքենաների շահումների խաղարկությանը մասնակցելու իրավունք տվող վիճակախաղի տոմսեր ունեցողները պետք է գրանցվեն խնայբանկի վարչությունում:

Ս. թ. մարտի 20-ից հետո շահած վիճակախաղի տոմսերը վճարման չեն ընդունվելու:

ՀՀ խնայբանկի վարչություն

digitised by A.R.A.R.@

Անհատներ

Ալին Մանուկյան. «Մեկ նկարը հազար խոսք արժե»

«Երբ հիշում եմ պատերազմը, առաջին հերթին նկարներն եմ հիշում, հրացանը ձեռքին կանգնած աղջնակին ու արյունլվա բեյրութցի հայորդուն»: Ալին Մանուկյանը երրորդ անգամ է գալիս Հայաստան, որպես «Ռաֆո» ֆրանսիական ֆոտոգործակալության հատուկ թղթակից: Մինչ այդ, 29-ամյա թխահեր հայուհին 6 տարի տնօրինել է Բեյրութում գտնվող «Ռոյթըր» գործակալության գրասենյակում, 6 տարի շարունակ լուսանկարել է լիբանանյան պատերազմը, դարձել ճանաչված անուն:

Աշխարհում երեք հայտնի, պրոֆեսիոնալ հայ կին լուսանկարիչներ կան, որոնցից մեկը ինքն է: Մյուս երկուսը՝ Ալեքսանդրա Ավագյանը՝ Նյու Յորքից եւ Արմինե Ժոհհանեսը՝ Փարիզից նույնպես մեծ համբավ ունեն, բազմիցս եղել են Հայաստանում, աշխատել ղարաբաղյան թեմայի լուսաբանման վրա: Ալինը դեռ չի եղել Ղարաբաղում, ցանկություն ունի գնալ, բայց առայժմ նպատակ ունի ներկայացնել Հայաստանի շրջափակումը, մարդկանց ապրելակերպը, զգացումներն ու սոցիալական ծանր վիճակը: Հայաստանը համարում է երկրորդ Ղարաբաղ: «Շատ հուսալքված տեսա Հայաստանը: Առաջին անգամ երբ եկա՝ 1979 թվականին, մարդիկ բողոքում էին ընդհանուր վիճակից, 1990-ին եկա՝ կրկին բողոքում էին, հիշելով 1979-ը, հիմա արդեն երանությամբ են հիշում 1979 ու 1990-ը», պատմում է Ալինը: Նա դեռեւս չի կարող ընկալել համատարած ծառահատումները, Սարյանի արձանի մոտ հին հայկական զարգերի վաճառքն ու դրանք արտասահման տանելը, առեւտուր անող հարուստների կողքին Երեւանի փողոցներում հայտնված մուրացկաններին: Ցնցված է իր քանդակագործ ընկերոջ արարքով, որն իր երեխային տաքացնելու համար վառել է իր քանդակները՝ չցանկանալով որեւէ ծառ կտրել: Նա սփոփանք է հայտնել Խարբերդի մանկատան երեխաներին, որոնց հայացքներում քաղց ու տաքության կարոտ է զգացել: Այս ամենը նկարել է. սով, ցուրտ, մարդիկ, երեխաներ, հացի հերթեր՝ Հայաստանի շրջափակում: Հույս ներշնչող պահեր չի գտել: «Չեմ կարող նկարներովս հույս ներշնչել, երբ այն չկա», ասում է Ալինը: Պատկերում է այն, ինչ տեսնում ու զգում է: Իր մասնագիտության մասին քիչ է խոսում, բայց լավ գիտե, որ արտասահմանյան որեւէ թերթում տպագրված իր մի նկարը մի քանի հոդված արժե: Մեջբերում է անգլիական մի ասացվածք. «Մեկ նկարը հազար խոսք արժե»: Իսկ իրենց գործակալությունը՝ «Ռաֆո»-ն, իր մասնաճյուղերն ունի աշխարհի տարբեր քաղաքներում, հիմնվել է 1937 թվականին եւ համարվում է ֆրանսիական ամենահին եւ ամենալուրջ ֆոտոգործակալություններից մեկը:

Շրջափակում թեմայից հետո որոշել է նկարել հայկական եկեղեցու, քրիստոնեության մասին, այն ներկայացնելով որպես հայ ժողովրդի գոյատեւման փորձաքար: «Ազգ»

Կարճ

Նոր հատկացումներ շինարարության համար

«Ընթացիկ տարում պետական բյուջեից հատկացվելու է 9 միլիարդ ռուբլի՝ մեքենաշինության, գյուղատնտեսության, առողջապահության, առեւտրի, գազի, արդյունաբերության, ճանապարհաշինության, մետրոպոլիտենի, բնակարանային շինարարության, կոմունալ տնտեսության եւ այլ բնագավառներում առաջնահերթ շինարարական աշխատանքները կատարելու, այդ թվում նաեւ անավարտ շինարարական օբյեկտներն ավարտելու, երկրաշարժի հետեւանքները վերացնելու նպատակով: Այդ մասին մարտի 3-ին կառավարության նիստում հայտնել է ՀՀ էկոնոմիկայի փոխնախարար Արկադի Տեր-Իսրայելյանը: Լրացուցիչ հատկացումների հետ կապված հաշվարկները կատարելու եւ վերջնական փաստաթուղթը կառավարությանը ներկայացնելու համար ՀՀ էկոնոմիկայի եւ ֆինանսների նախարարություններին տրվել է հնգօրյա ժամկետ: «Ազգ»

Քոլեջ Սիսիանում

ՀՀ կառավարության մարտի 3-ի որոշմամբ Սիսիանի պոլիտեխնիկումը վերակազմավորվել է ՀՀ բարձրագույն կրթության եւ գիտության նախարարության ժողովրդական տնտեսության քոլեջի: Ուսումնական նոր հաստատությունում ուսուցումը կազմակերպվելու է երեք տնտեսագիտական, մենեջմենթի եւ ֆերմերային մասնագիտությունների գծով:

Որոշակի հետաքրքրություն է առաջացրել հատկապես վերջին ֆակուլտետի ստեղծումը, որտեղ ընդունված ուսանողները ձեռք կբերեն տնտեսագիտական, անասնաբուժական եւ անասնաբուծական, ինչպես նաեւ գյուղատնտեսական գիտելիքներ:

Քոլեջի դերը կարեւորվում է նաեւ նրանով, որ այն Զանգեզուրի շրջանի առաջին այդպիսի կարգավիճակ ունեցող ուսումնական հաստատությունն է: Հ. Պ.

Ջավախք

«...Շուկան մեկ տնտեսաձեւով գոյություն ունենալ չի կարող»

Վրաստանի կառավարության 1992 թ. սեպտեմբերի 22-ի թիվ 949 որոշմամբ եւ դրան հաջորդող հողի կարգավիճակի մասին դեկրետով նախատեսվում է Վրաստանում անցնել բազմատնտեսաձեւ կարգավիճակի, ինչը մեծ արձագանք է հանել նաեւ Ջավախքում: Ըստ այդ որոշումների, առաջարկվող տնտեսաձեւերը հինգն են՝ գյուղացիական-ֆերմերային, գյուղացիական-ընտանեկան տիպի տնտեսություններ, ագրոֆիրմային, կոոպերատիվ հիմունքով եւ բաժնետիրական ընկերություններ:

«Այդ որոշումների հիմնական նպատակն այն է, որ շուկայում ունենանք տարբեր տնտեսաձեւեր ու տարատեսակ ապրանք արտադրողներ», մեր զրույցի ընթացքում ասաց Ախալքալաքի շրջանային գյուղվարչության փոխնախագահ Ագաս Շիրակցյանը: Շուկայական տեսություն ասելով ես հասկանում եմ բազմատնտեսաձեւ տեսություն: Ուստի նախկին պետական եւ կոլեկտիվ տնտեսություններին իրավունք է տրված ստեղծել պետական ձեռնարկություններ՝ առաջարկվող հինգ տնտեսաձեւերի համար էլ նախօրոք ստեղծելով հավասար պայմաններ շուկայական մրցություններում: Հակառակ դեպքում, այսօր շուկան մեկ տնտեսաձեւով գոյություն ունենալ չի կարող»:

Իսկ ինչպե՞ս են ընկալում նշված որոշումը ջավախքցիները: Իհարկե, ոչ միանշանակ, քանի որ որոշումը հնարավորություն է տալիս, որ նույն տնտեսության ներսում լինեն բոլոր տնտեսաձեւերը միասին: Ջավախքցիների մեծ մասի մոտ գերիշխում է այն կարծիքը, որ գյուղացիական-ընտանեկան (մասնավոր) տնտեսաձեւը կկարողանա դուրս բերել ստեղծված տնտեսական ծանր ճգնաժամից: «Իմ կարծիքով, նրանք սխալվում են՝ մասնավոր տնտեսության կողմնակից լինելով: Ավելի նպատակահարմար է Ախալքալաքի շրջանի ուժեղ տնտեսությունները վերածել ագրոֆիրմայի (իրենց արտադրանքն իրենք են իրացնում), իսկ լեռնային վնասաբեր տնտեսությունները (5-10 տնտեսություն) վերածել գյուղական-ֆերմային կամ կոոպերատիվ տնտեսությունների: Չի բացառվում նաեւ բաժնետիրական ընկերությունների ստեղծումը: Դրանով շրջանում կստեղծվեն բազմակացութաձեւ տնտեսություններ, որոնք շուկան կհագեցնեն բարձր որակի մթերքներով», նշեց Ա. Շիրակցյանը:

Կան նաեւ դրանց հետ կապված բազմաթիվ դժվարություններ: Հաստատես տնտեսությունները գրելու դեպքում տեխնիկայի հարցը մնում է անորոշ: Մյուս կողմից, այս որոշումները չեն տարածվում 21 կմ շառավղով սահմանամերձ գոտում եղած տնտեսությունների վրա, որի մեջ մտնում են շրջանի 10 տնտեսություններ: Իսկ Թուրքիայի հետ սահմանամերձ երկու գյուղեր (Կարծախ, Խավեթ) գտնվում են Վրաստանի զինված ուժերի տնօրինության տակ, որն էլ նշված տարածքում ապրողներին իրավունք չի տալիս ընտրություն կատարելու վերը հիշատակված հինգ տնտեսաձեւերից ոչ մեկի միջեւ: Փաստորեն այդ գոտում գտնվող տնտեսությունները մնում են հին կարգավիճակով:

Իսկ ինչո՞վ են մեղավոր սահմանամերձ գյուղերի բնակիչները, որ որոշումը նրանց սեփականություն ունենալու իրավունք չի տալիս: Պետք է կարծել, որ դեռեւս մայիսին ընդունված որոշման «21 կմ շառավղով սահմանամերձ գոտու» մասին կետը ունի իր «թաքնված» պատճառները:

Ինչեւէ, մինչեւ գարնանացանը դեռ բավականին խորհելու եւ մտածելու ժամանակ կա: Սակայն մարդիկ կասկածանքով են նայում գալիքին, քանի դեռ ոչ մի երաշխիք չունեն, որ դիզելային վառելանյութի ու բենզինի անհրաժեշտ գների պայմաններում կկարողանան գարնանը կարգին վարուցանք կատարել: Իսկ այսօր միանգամից կողմնորոշվել, թե որ տնտեսաձեւն է նախընտրելի՝ դժվար է: Այդ ամենի պատասխանը կտա մոտ օրերս անցկացվելիք անվանական քվեարկությունը:

ՄԻՍԱՔ ԹՈՐՈՍՅԱՆ
Մեր սեփ. թղթակից, Ջավախք

Գորիս

Կազմվել է քաղաքի նոր հատակագիծը

«Հայպետնախագիծ» ինստիտուտի աշխատակիցներ Լեւոն Շեկոյանի, Սերգեյ Ամիրաղյանի, Իրինա Տեր-Սարգսյանի, Մարգարիտ Հովհաննիսյանի եւ Գորիսի գլխավոր ճարտարապետ Սեւադա Զաքարյանի կողմից կազմվել եւ կառավարության հաստատմանն է ներկայացվել Գորիս քաղաքի նոր հատակագիծը: Պատերազմական պայմաններում նոր հատակագծի ստեղծումը խոսում է գորիսեցու գոյատեւման կամքի մասին: «Այսօրվա Գորիսը գտնվում է Զանգեզուր կոչվող տարածքում», նշեց քաղաքի գլխավոր ճարտարապետ Սեւադա Զաքարյանը: Այն զբաղեցնում է 650 հեկտար տարածք (առանց Ակների եւ Վերիշենի): Եղած տարածքն արդեն իրեն կառուցապատման մակերես չունենք: Սարն ի վեր բարձրանալը սեյսմակայունության տեսակետից նպատակահարմար չէ: Թեքությունը 30-40 աստիճան է: Քաղաքի զարգացման գլխավոր հատակագիծը նախատեսում է կառուցել մոտ 300 հեկտարի վրա: Ըստ նրա հատակագծի, քաղաքը դուրս կբերվի հյուսիս-արեւմտյան սարահարթից, կտարածվի Սատղի ջրամբարին հարող տարածքներում, Երեւան տանող խճուղով: Սատղի ձորում 80 հեկտար տարածք ենք հատկացրել անհատական բնակարանային շինարարության համար: Նախագծում հիմնական ուշադրությունը ճարտարապետական ինքնատիպ լուծումների վրա է: Գորիսն իր բնական լանդշաֆտով ասես աստծո ձեռագիր լինի, որտեղ տեղադրված են ժողովրդական ճարտարապետության լավագույն նմուշները: Հարկավոր է վերականգնել հինավուրց պատմական Գորիս գյուղը, որտեղ քարատակերը հողին են հավասարվել: Եւ բոլոր հատակագծերն սկսվում են հին արժեքավորումից, ամփոփեց ճարտարապետը: Հենց սա է եղել Գորիս քաղաքի նոր հատակագծի կազմման հիմքը»:

ՀԱՍՄԻԿ ԲԱԲԱՋԱՆՅԱՆ
Մեր սեփ. թղթակից, Գորիս

Լրատվական շրջափակում

1992 թ. նոյեմբերի կեսերից ջավախքցիները չեն կարողանում դիտել Վրաստանի հանրապետական հեռուստատեսության ծրագրերի հաղորդումները: Ռադիոհաղորդման կայանի աշխատողների կարծիքով, դրա պատճառը Բակուրիանի լեռնանցքի անխնամ թողնված վերահաղորդման կայանից ազդանշաններ չընդունելն է: Իսկ ձմռանը չափազանց դժվար է այնտեղ հասնելը: Մեկ ամսից ավելի է, ինչ չեն դիտում նաեւ Հայաստանի հանրապետական հեռուստատեսության առաջին ծրագրի հաղորդումները: Իսկ շրջան հասնող միակ հայաստանյան «Վրաստան» թերթն էլ ընթերցողին է հասնում բավական ուշացումով: Փաստորեն այսօր Ջավախքը լրատվական շրջափակման մեջ է: Մ. Թ.

Ձմեռային արձակուրդը շարունակվում է

Թեեւ դեկտեմբերի վերջերին Վրաստանի լուսավորության նախարարությունը որոշում էր ընդունել, ըստ որի դպրոցներում դասերը պետք է վերսկսվեին հունվարի 12-ից, Ջավախքի դպրոցներում, դեռեւս շարունակվում է ձմեռային արձակուրդը: Պատճառը Ջավախքի խստաշունչ ձմեռն է եւ վառելիքի բացակայությունը: Թե երբ կվերսկսվեն դասերը դպրոցներում, դեռեւս հայտնի չէ: Իսկ նոյեմբերից յուրաքանչյուր դպրոցական կառավարությունից ստանում է ամսական 340 ռուբլի նպաստ, որպես հացի փող: Մ. Թ.

Գյումրի

Գոտեվորման սկզբունքով

Ինչպես հաղորդել է Գյումրիի քաղխորհրդի գործկոմի լրատվության կենտրոնը, գործկոմը որոշել է քաղաքի նախերկրաշարժյան միջուկի շինարարությունն իրականացնելիս եւ շենքերի բացվածքները բաշխելիս կատարել քաղաքաշինական տարբեր հանգույցների գոտեվորում ըստ գործառական ոլորտների: «Կումայրի» արգելանոց-թանգարանի տարածքում գտնվող նախկին Մայիսյան ապստամբության հերոսների հրապարակին եւ նրա ազդեցության ոլորտում ընդգրկված փողոցներով պարփակված տարածքին տրվել է համաքաղաքային պատմամշակութային կենտրոնի կարգավիճակ: Այստեղ այսուհետեւ տեղաբաշխվելու են միայն մշակութային օբյեկտներ՝ թանգարաններ, համերգասրահներ, կինոդահլիճներ եւ համանման այլ օջախներ: Նախկին Լենինի հրապարակն ու դրան հարող մի քանի փողոցներ ստանում են վարչական կենտրոնի կարգավիճակ. այստեղ կկենտրոնացվեն պետական հիմնարկներն ու վարչական կառույցները:

Քաղաքաշինական հաջորդ համալիրը՝ Աստղի հրապարակ կենտրոնով, կտրամադրվի գործարարությամբ զբաղվող կազմակերպություններին, բանկերին, ասոցիացիաներին, անհատ բիզնեսմեններին:

Կլինի պետական հեռուստատեսություն

Հանրապետության երկրորդ քաղաքում տեղական հեռուստատեսություն ունենալու խնդիրը վերջին տարիներին հաճախակի է եղել օրակարգում, սակայն ինչ-ինչ պատճառներով չի լուծվել: Հարցի անհրաժեշտ լուծում չեն ապահովել նաեւ հեռադիտման շրջանում երբեմն դուրս եկած «6-րդ ալիք» եւ «Ցայգ» ստուդիաները, որոնցից առաջինը սիրողական է, երկրորդը՝ կոմերցիոն:

Եւ ահա ցանկալին իրականություն դառնալու ճանապարհին է: Հայաստանի կառավարության համաձայնությամբ այս տարվա հունվարից, Լոռի Եզնալոյանի հիմնած քաղաքային մշակույթի կենտրոնի «Շիրակ» հեռուստատեսության բազայի վրա, Գյումրիում ստեղծվել է պետական հեռուստատեսություն: Նրան տրամադրվել են համապատասխան շենքային հարմարություններ, արդեն ավարտվում է աշխատակազմի համալրումը, պատրաստվում են առաջին հաղորդումները:

Մի քանի օրից «Շիրակ» հեռուստատեսությունը, թեեւ առայժմ սուղ տեխնիկական հնարավորություններով, պատրաստ կլինի եթեր դուրս գալու: Նրա հաղորդումները կդիտեն Շիրակի գոտու բնակիչները:

ԳԵՂԱՄ ՄԿՐՏՉՅԱՆ
Մեր սեփ. թղթակից, Գյումրի

Банк "НОЙ" принимает краткосрочные и долгосрочные вклады от населения и выплачивает:

за 3 месяца	45 процента
6 месяцев	100 процентов
1 год	300 процентов

Обращаться: гостиница "АНИ", комната 509

☎ 594-509, 565-107.

Ուսանողություն, գործարար մարդկանց

Ձեր ֆիրմայի բիզնեսը զգալի վերելք կապրի, եթե Դուք եւ Ձեր օգնականները ունենաք մասնագիտական դպրոցի մեկամյա դասընթացները կատարելագործված ծրագրով: Շրջանավարտները կստանան միաժամանակ մենեջերի եւ բրոկերի որակավորում:

Դասախոսությունները ժամը 14.00-ից: Դպրոցի հասցեն՝ Անդրեյ Սախարովի հրապարակ (Նալբանդյան 13):

Եկե՛ք, զանգահարե՛ք, հենց այսօր: Հեռ. 56-05-91, ժամը 10-ից 17

digitised by A.R.A.R.@

Հանդիպում

Մարսել Պետրոսյան. «ԵՍ ՀԱՎԱՏՈՒՄ ԵՄ ՂԱՐԱԲԱՂՑԻՆԵՐԻ ԻՄԱՍՏՈՒԹՅԱՆԸ»:

ԼՂՀ լրատվության եւ մամուլի դեպարտամենտի ղեկավար Մարսել Պետրոսյանն անսովոր ճակատագրի տեր մարդ է: 1967 թվականից անդամ է «Երիտասարդ ղարաբաղցիների միություն» ընդհատակյա կազմակերպության, որը ծնունդ էր առել Ադրբեջանում ալիեւյան մռայլ վարչակարգի տարիներին: Կազմակերպությունը գոյատեւել է մինչեւ 69 թ. ապրիլ-մայիսը: 1973-74 թթ. Մ. Պետրոսյանը, կոմունիստական իշխանությունների դատաստանից խուսափելով, հարկադրված էր թաքնվել Հյուսիսային Կովկասում: Քաղաքական մթնոլորտի նկատելի մեղմացումից հետո վերադարձել է Ղարաբաղ, ղեկավարել Արհմիությունների ԼՂ մարզխորհրդի լրատվական կենտրոնը: Արցախի հեռուստատեսության հիմնադիրներից ու ղեկավարներից է: Աշխատել է որպես ՀՀ հատուկ ծրագրերի պետվարչության բաժնի վարիչ: 1992-ի աշնանից ԼՂՀ լրատվության ու մամուլի դեպարտամենտի ղեկավարն է: 45 տարեկան է, ամուսնացած: Ունի երեք զավակ, մեկ թոռ: Մարսել Պետրոսյանի հետ մեր թղթակից Վահրամ Աղաջանյանի հարցազրույցը նվիրված է ԼՂՀ ներքաղաքական բարդ իրավիճակում ԼՄԴ գործունեությանը:

— Պրն. Պետրոսյան, ի՞նչ նպատակներով է ստեղծվել ԼՂՀ լրատվության եւ մամուլի դեպարտամենտը:

— ԼՂՀ Պաշտպանության պետական կոմիտեի ստեղծումից անմիջապես հետո ձեւավորվեց լրատվության եւ մամուլի դեպարտամենտը: Ո՞րն էր նրա առաջնահերթ խնդիրը: Համախմբել լրատվական միջոցները, կազմակերպել նրանց արդյունավետ գործունեությունը, տալ համապատասխան ուղղություն, որը կբխի Լեռնային Ղարաբաղի իշխանությունների քաղաքականությունից: Գաղտնիք չէ, որ ՊՊԿ-ն ստեղծվել էր այնպիսի մի ժամանակամիջոցում, երբ Արցախում տիրում էր բացարձակ անիշխանություն, քաոսային վիճակ կյանքի սոցիալական, տնտեսական եւ մշակութային բնագավառներում: Մոլորված են նրանք, ովքեր գտնում են, որ ՊՊԿ-ն ստեղծվել է Գերագույն խորհրդի նախագահության նախաձեռնությամբ: Կյանքն էր պարտադրել մեզ ունենալ այնպիսի մի մարմին, որը կարողանար տիրապետել բոլոր լծակներին: Եթե այդ առաքելությունը ժամանակին կարողանար ստանձնել ԳԽ նախագահությունը կամ Նախարարների խորհուրդը իր նախկին կազմով, ապա, իմ կարծիքով, անհրաժեշտություն չէր ծագի կառավարման նման մարմին ունենալ:

Դեպարտամենտի ստեղծման առաջին օրերին փաստորեն իրենց հնարավորությունների մի քանի տոկոսի չափով էին գործում Ղարաբաղի եւ հեռուստատեսությունը, եւ ռադիոն: Անմխիթար վիճակում է այժմ գտնվում նաեւ Գերագույն խորհրդի պաշտոնաթերթ «Արցախը», որի տպաքանակը մի ժամանակ հասնում էր 96 հազար օրինակի: Բավականին կարճ ժամանակում մեզ հաջողվեց կարգավորել հեռուստատեսության եւ ռադիոյի կառուցվածքների գործունեությունը: Կարծում եմ, հեռու չէ այն օրը, երբ կբարելավվի եւ «Արցախի» վիճակը:

Բացի դրանից, դեպարտամենտը կոչված է նաեւ կարգավորելու այն քաոսային իրադրությունը, որն ստեղծվել էր արտասահմանյան լրագրողների, այսպես ասած, Ղարաբաղ կատարած արշավի ընթացքում: Մենք փաստորեն չէինք կարողանում պարզել՝ ովքե՞ր են ժամանում Արցախ, ի՞նչ նպատակներով ու ծրագրերով եւ, ընդհանրապես, ի՞նչ նյութեր են պատրաստում եւ հետագայում ինչպե՞ս են մեկնաբանվում Ղարաբաղում տեղի ունեցող անցքերն ու իրադարձությունները: Չի բացառվում, որ այդ լրագրողներին օգտագործում են այս կամ այն պետության հատուկ ծառայությունները, հակառակորդը: Արտասահմանյան լրագրողները, այդ թվում նաեւ ՀՀ-ից ժամանած մեր գործընկերները, այսօր առաջին հերթին գրանցվում են ԼՄԴ-ում եւ ապա թույլտվություն ստանում աշխատելու հանրապետության այն տարածքներում, որտեղ տվյալ պահին պայմանավորվածության համաձայն թույլատրվում է լինել:

— Ո՞ր քաղաքական կուսակցության գաղափարախոսությունն է ձեզ սրտամոտ:

— Որքան ինձ հիշեմ, որքան ինձ ուսումնասիրել եմ, ես բնատուր ավելի մոտ եմ ժողովրդավարներին: Այնուհանդերձ, այսօր Արցախում պատերազմ է եւ, իմ կարծիքով, պետք է մի կողմ դնել բոլոր տեսակի քաղաքական հայացքները եւ առաջին հերթին մտածել այն մասին, թե ինչպես սեփական կարողությունները, ջանքերը ներդնել պատերազմի հաղթական ավարտի համար: Հայաստանում եւ արտասահմանում գործող բազմաթիվ կուսակցություններ, որոնք տարբեր ճանապարհներով կարողացել են թափանցել Լեռնային Ղարաբաղ, մոռացել են մի կարեւոր հանգամանք. ղարաբաղցին միշտ էլ ունեցել է մի կուսակցություն. դա Ղարաբաղն է, նրա ազատագրումը, բարգավաճումը, վերածնունդը: Քաղաքական խաղերը, պայքարը հանուն իշխանության ու գաղափարախոսական հաստատման վնասում են ազգային-ազատագրական պայքարին: Ես այն կարծիքին եմ, որ բոլոր կուսակցություններն ու քաղաքական կազմակերպություններն այսօր մրցակցության մեջ պետք է լինեն ոչ թե իշխանության հասնելու, այլ պարզապես ղարաբաղցիների պայքարի հաղթական ավարտին նպաստելու համար: Այս տեսանկյունից եմ ես մոտենում բոլոր քաղաքական հոսանքներին եւ, օրինակ, անկեղծ հարգանքով եմ համակված ՀՀՇ-ի համբերատարության, ՀՅԴ-ի գաղափարախոսության, ռամկավարների լրջախոհության հանդեպ: Ներկայումս Լեռնային Ղարաբաղում, ըստ էության, հայ քաղաքական մտքի զարգացման պատմության մեջ առաջին անգամ կատարվում է տարբեր քաղաքական գաղափարախոսությունների դեռեւս անտեսանելի սինթեզ: Մենք փորձում ենք յուրաքանչյուր կուսակցության լավագույն հատկանիշն արմատավորել Արցախում, ինչն օգնում է ավելի կարեւորելու մեր գործունեությունը, ստեղծել առավել բարենպաստ պայմաններ հնարավորին չափ քիչ սխալներ թույլ տալու ազատագրական պայքարի ընթացքում:

— Պրն. Պետրոսյան, գաղտնիք չէ, որ ԳԽ նախագահության ԼՂՀ ՊՊԿ-ի լիազորությունների եռամսյա երկարաձգման մասին վերջին որոշումը բավականին մեծ աշխուժություն առաջացրեց հանրապետության ներքին քաղաքական կյանքում: Դուք ինչպե՞ս կմեկնաբանեիք վերոհիշյալ որոշումը եւ ԳԽ նախագահության ու ՊՊԿ-ի փոխհարաբերությունները ընդհանրապես:

— Ես արդեն նշեցի, որ Արցախում ծավալվող իրադարձությունների զարգացումն էր մեզ ստիպել անցած աշնանամուտին ստեղծել ԼՂՀ Պաշտպանության պետական կոմիտեն, եւ ամենեւին էլ լավ կյանքից չենք դիմել այդպիսի քայլի: Պատահական չէ, որ ժողովուրդը այսօր դրականորեն է արտահայտվում ՊՊԿ-ի գործունեության մասին, այդ հաջողությունը, այդ վաստակը ոչ թե մեկ կամ երկու անձնավորության, այլ ամբողջ Նախարարների խորհրդի իր բոլոր մեխանիզմներով, օղակներով, գործունեության արդյունքն է: Թվում է, հիվանդագին չպետք է ընդունվի այն հանգամանքը, որ հատկապես ՊՊԿ-ին է հաջողվել հասնել նման արդյունքների, լուծել կենսական հույժ կարեւոր հարցեր: Ի վերջո, կարեւոր չէ, թե իշխանության ո՛ր մարմինն է ապահովել նման վերելքը: Բոլոր դեպքերում դա մեր՝ ընդհանուրի հաջողությունն է: Եկեք չմոռանանք, որ նախքան ՊՊԿ-ի ստեղծումը սարսափելի քաոսային վիճակ էր տիրում Արցախում, բացեիբաց թալանվում էին Լեռնային Ղարաբաղի նյութական հարստությունները: Տարբեր հանցավոր տարրեր մինչեւ ՊՊԿ-ի ստեղծումը կարողանում էին անարգել, կոխկրտելով մարդկային բարոյականության բոլոր կանոնները, տանել Ղարաբաղից այն ամենը, ինչ հնարավոր էր տանել: Ոմանք շարունակում են խոսել այն մասին, որ այսօր թալանում են Արցախի հարստությունը, բայց նրանք մոռանում են, որ այդ հարստությունը, ըստ էության, արդեն թալանվել է մինչեւ ՊՊԿ-ն, որի ստեղծումից հետո, կարելի է ասել, թալանելու շատ քիչ բան է մնացել: Եթե մեզ հաջողվել է կանգնեցնել այդ թալանը, ապա դա տեղի է ունեցել միայն ու միայն ՊՊԿ-ի կտրուկ, ես կասեի՝ ոչ ստանդարտ բազմաթիվ միջոցառումների շնորհիվ: Հարց է ծագում. ինչո՞ւ որոշ «խստապահանջ» պարոնայք, իրենց «մերկացնող», պաթետիկ ճառերում չեն նշում, որ ՊՊԿ-ին հաջողվել է ավելի քան 20 միլիոն ռուբլու տուգանք նշանակել բազմաթիվ օրինազանցների, որոնք փորձում էին Արցախից արտահանել տարբեր նյութական հարստություններ: Ինչո՞ւ նրանք չեն հիշում, որ միայն ՊՊԿ-ի կարգադրությամբ են խստացվել մաքսային ստուգումները: Ես սկսում եմ կասկածել, որ Պաշտպանության պետական կոմիտեի ոչ ստանդարտ միջոցառումները, որոնք ուղղված են եղել հանցագործ տարրերի վնասազերծմանը, բավական անհանգստություն են պատճառել շատ-շատերին: Այս «շատ-շատերը» իրենց դժգոհությանը փորձում են օրինավոր բնույթ տալ եւ շանտաժի ենթարկել ՊՊԿ-ին, նրան վերագրելով բազմաթիվ հանցանքներ: Սեփական մեղքերը քողարկելու նպատակով նրանք [illegible] սեւացնում են ՊՊԿ-ին՝ միակ շարժիչ ուժին, որը, իրոք, փակել է հանցագործների ճանապարհը:

Գերագույն խորհրդի նախագահության վերջին որոշումը ես անհեթեթություն եմ համարում, որովհետեւ երբ շարունակվում է պատերազմը, պետք է շարունակվի նաեւ ռազմական դրությունը: Հենց այս անհեթեթ որոշումն էլ ծնեց-սնեց այն կոնֆլիկտը, այն անդունդը, որ այսօր հետզհետե ընդլայնվում է ԳԽ նախագահության եւ ՊՊԿ-ի միջեւ: Ես առավել կասկածամտորեն եմ նայում նման որոշմանը, հատկապես այս օրերին, երբ Արցախի ազատագրական պայքարը թեւակոխում է, կարելի է ասել, նախավերջին փուլը: Փոխանակ աջակցելու ՊՊԿ-ին, փոխանակ օգնելու նրան թե՛ ֆինանսական, թե՛ բարոյական առումով, Գերագույն խորհրդի նախագահությունը փորձում է սեպ խրել մեր հայրենակիցների միջեւ, տարանջատել շարժումը: Իսկ երբ փորձում ես հիշեցնել նրանց ազգային միասնության անհրաժեշտության մասին, իսկույն լուր է սկսվում տարածվել, որ ԼՂ օրինավոր մարմնի դեմ քաղաքական արշավ է ծավալվում: ԳԽ նախագահության դեմ ոչ մի արշավ չի ծավալվել եւ նման մտադրություն անգամ չկա: Մենք անկեղծ հարգանքով ենք լցված մեր իսկ կամքով ստեղծված Գերագույն խորհրդի հանդեպ: Խոսքը նրա նախագահության մասին է, որը շարունակում է գործել իներտ, ոչ բեղմնավոր, եւ ամբողջ այդ «գործունեության» տեմպը չի համապատասխանում ժամանակի հրամայականին: Գաղտնիքը սա է: Ի՞նչ կարելի է ասել մի նախագահության մասին, որը յոթ ամսից ավել չի հրավիրում իր հերթական նիստը, չի ընդունում նոր օրենքներ: Նույն անխոհեմությամբ որոշում է ընդունվել նաեւ ռազմական դրությունը երեք ամսով երկարաձգելու մասին: ԳԽ նախագահության կազմում բավական խորթ, մտավորական անձնավորություններ են հավաքվել, եւ մնում ես ապշած, երբ նրանք թելադրում են իրենց կամքը, փորձելով փոխարինել ամբողջ Գերագույն խորհրդին: Արցախահայերը շատ ազատամիտ, ես կասեի՝ չափից դուրս դեմոկրատ ժողովուրդ են, դա նրանց խառնվածքի էական հատկանիշն է. եւ այդ հատկանիշի հետ հաշվի չնստել, առնվազն քաղաքական կարճատեսություն է:

— Իսկ, ասենք, անձամբ Դուք փորձե՞լ եք շփման եզրեր գտնել ՊՊԿ-ի եւ ԳԽ նախագահության միջեւ:

— Որպես արցախցի, որպես գաղափարախոսության հարցերով զբաղվող անձնավորություն, ես, անկեղծորեն ասած, մեկուկես ամիս առաջ փորձել եմ, հատկապես ԳԽ նախագահության մի շարք անդամների հետ, որոշակի պարզություն մտցնել այդ հարաբերություններում եւ զրույցներ եմ ունեցել երկու կողմերի ներկայացուցիչների հետ: Պետք է ասեմ, երկու կողմից էլ ստացել եմ ընդառաջելու ցանկություն: Սակայն վերջին պահին միանգամայն անհասկանալի կերպով ԳԽ նախագահությունը հարմար է գտել հաշվի չնստել ինչպես ինքնապաշտպանության ուժերի հրամանատարության, այնպես էլ ՊՊԿ-ի ղեկավարության կարծիքի հետ եւ դռնփակ նիստում կայացրել է մի որոշում, որը բացասաբար է ընդունվել ամբողջ զինվորականության, հասարակական կազմակերպությունների, ժողովրդի կողմից: Մենք տխուր ժպիտով ենք ընդունում նման որոշումները եւ ափսոսում, որ այս ճակատագրական օրերին որոշ քաղաքական ուժեր հայրենիքի ազատագրման մասին մտածելու փոխարեն զբաղված են զուտ քաղաքական նպատակների իրականացման, ամեն կերպ իշխանության հասնելու միտումներով: Մեր ժողովուրդը չափազանց նրբանկատ է, եւ յուրաքանչյուր քաղաքական գործչի ժամանակին տվել է իր անաչառ գնահատականը: Ես հավատում եմ արցախցիների իմաստությանը եւ համոզված եմ, որ նրանք ճիշտ կկողմնորոշվեն եւ այս անգամ: Եւ, եթե կուզեք, արդեն կողմնորոշվել են: Այնպես որ, առնվազն անբարոյականություն է Ղարաբաղյան խաղաքարտը քաղաքական նկատառումներով շահարկելը:

Զրույցը վարեց
ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆԸ

STUDY IN THE USA

The United States Embassy, World Learning Incorporated and the Ministry of Education of the Republic of Armenia are pleased to announce a scholarship program to send thirty-two Armenian secondary students to the United States for one year.

Description of Program.

Students will be selected by World Learning Inc. They will live with American families and study in the United States for one year, from August 1993 until July 1994. Travel and living expenses will be paid by the United States Government.

Who is Eligible.

Students who speak exceptionally good English, who will be in the eight or ninth form of secondary school, as of March 26, 1993.

How to Apply.

Interested students should write in English the following information:

NAME
DATE OF BIRTH
FORM
SCHOOL
ADDRESS OF SCHOOL
TELEPHONE (IF WORKING)

Applicants should write a short essay on the following subject:

Describe yourself, your interests, and why you want to study in the United States.

The essay should be no longer than two pages.

Deadline for Application

The essay, in a sealed envelope, should be brought to the U.S. Embassy, Bagramyan Avenue number 18, no later than 6:00 p.m. on Monday, March 22, 1993.

Finalists will be announced on April 2. A list will be posted at the American Embassy. Finalists will be interviewed by a representative of World Learning Incorporated, who will make the final decision.

digitised by A.R.A.R.@

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ
ARMENPRESS State Newsagency

Միջազգային անցուդարձ

ԱՄՆ-ի նախագահ Բիլ Քլինթոնը հրապարակել է գիտատեխնիկական ճշակումների խթանմանը եւ արտադրությունում դրանց արմատավորման արագացմանն ուղղված վարչակազմի ծրագիրը: Կալիֆորնիայի կայծքարային հովտում Սիլիկոն տան ղեկավարի ընդունելության ընթացքում (որտեղ կենտրոնացված են երկրի էլեկտրոնային արդյունաբերության խոշորագույն ձեռնարկությունները) նրա դոլլար: Երկրորդ, հայտնել է Բ. Քլինթոնը, կառավարությունն իր վրա կվերցնի համակարգչային նոր սարքավորումների մշակման, դպրոցների կապի գծերի ծրագրային ապահովման, ինչպես նաեւ մասնագիտական ուսուցման բարձրացման եւ կադրերի վերապատրաստման կենտրոնների ֆինանսավորումը: Երրորդ, նախատեսված է դաշնակցային հիմնարկներում եւ մունիցիպալ բնակելի տներում սկ-

Գիտատեխնիկական առաջընթացին նպաստող կառավարական ծրագիր

տարածած հայտարարության մեջ հատկապես ընդգծվում է, որ հարկավոր է Միացյալ Նահանգների պաշտպանական համալիրը վերակողմնորոշել դեպի խաղաղ արտադրանքի թողարկումը:

«Ժամանակն է մեր տնտեսության աշխուժացման նպատակով արմատապես փոխել մեր մոտեցումը Ամերիկայի գիտատեխնիկական ներուժի նկատմամբ: Դա թույլ կտա բարելավել մեր կյանքի որակը», նշել է Բ. Քլինթոնը: Նրա շարադրած ծրագրով նախատեսվում է այս տարի լրացուցիչ ավելի քան 550 միլիոն դոլլար, իսկ առաջիկա չորս տարում ընդհանուր առմամբ 36,6 միլիարդ դոլլար հատկացնել ինչպես համալսարանական կենտրոններին, այնպես էլ արտադրությունում գիտահետազոտական եւ փորձնակոնստրուկտորական աշխատանքների ֆինանսավորմանը: Բ. Քլինթոնի խոսքերով, դա թույլ կտա նոր տեխնոլոգիաների «ինկուբատոր» ստեղծել քաղաքացիական հատվածի համար, էկոլոգիապես մաքուր ավտոմոբիլների նախագծումից ու թողարկումից մինչեւ կապի օպտիկամանրաթելային եւ համակարգչային համակարգերի կատարելագործումը:

ԱՄՆ-ի նախագահը հայտարարել է, որ Սպիտակ տունը մտադիր է հարկային արտոնություններ մտցնել հիշյալ բոլոր աշխատանքներն իրականացնող ամերիկյան ընկերությունների համար: Ենթադրում են, որ այդ նպատակով պետական ծախսերն առաջիկա չորս տարում կկազմեն ավելի քան 6 միլիարդ սել էլեկտրաէներգիայի խնայողության համազգային ծրագրի իրագործում: Վերջապես, նշել է Բ. Քլինթոնը, աշխարհի ռազմաքաղաքական նոր իրողությունների լույսով գիտահետազոտական աշխատանքների հեռանկարային ծրագրման կառավարական վարչությունը դուրս կբերվի ԱՄՆ-ի պաշտպանության նախարարության կազմից եւ կդառնա ինքնուրույն հաստատություն:

Երկուշաբթի օրը ելույթ ունենալով Կալիֆորնիայի «Սիլիկոն գրաֆիկս» համակարգչային ընկերության աշխատողների առջեւ, ԱՄՆ-ի նախագահը հայտարարեց, թե իր պլանը «նպատակամղված է այն բանին, որ Ամերիկան պահպանի գիտատեխնիկական առաջընթացի առաջատարի իր դիրքերը»: Նա նշեց, որ Ճապոնիայի նման երկրների մրցակցությունը ԱՄՆ-ի արդյունաբերության համար ստեղծում է լուրջ խնդիրներ, որոնց լուծումը կախված է թե սպառողական պահանջարկի նոր միտումները ժամանակին որսալու նրա կարողությունից, եւ թե բոլոր ղեկավարների կողմից առեւտրի ազատության սկզբունքի հարգումից: «Ես չեմ ուզում ամերիկյան շուկան փակել ճապոնական արտադրանքի առջեւ, ասաց Բ. Քլինթոնը: Մեր կողմից մենք մտադիր ենք այսուհետեւ էլ աջակցել մեր ընկերություններին, որոնք ձգտում են բիզնես անել Ճապոնիայում, եւ ճնշում գործադրել, որպեսզի այդ երկիրն իր շուկան բացի իրենց առջեւ»:

ԻՏԱՐ-ՏԱՍՍ

Միջազգային մաֆիան անցնում է ուրանի մաքսանենգության

Միջազգային հանցաշխարհը հեռոինը այլեւս չի համարում ֆանտաստիկ եկամուտների աղբյուր: Մաֆիան անցնում է նախկին ԽՍՀՄ-ի եւ Արեւելյան Եվրոպայի երկրների հետ զենքի եւ հարստացված ուրանի գաղտնի առեւտրին: Ամերիկյան «USA Today» թերթի հրապարակման համաձայն, այս ոլորտում հանդես է եկել իտալացի փաստաբան Լեոլուկա Օռլանդոն, որը Պալերմոյի նախկին քաղաքապետն էր եւ հայտնի է հանցավոր սինդիկատների դեմ իր պայքարով:

«Սառը պատերազմից» հետո աշխարհում կատարված արմատական փոփոխությունները դիպել են նաեւ հանցաշխարհին: «Կոզա Նոստրան» խեղճացել է նոր համապարփակ կազմակերպության ճնշման ներքո, որը հայտնի է «Ասղ» անունով եւ զբաղվում է առավել շահավետ գործերով, հայտնել է Օռլանդոն: Իսկ ինչ վերաբերում է մաֆիայի ավանդական «բնտանիքների» պարագլուխներին, նրանցից շատերը, լուս որոշ տվյալների, հանգիստ կյանք փնտրելով, ձգտում են հաստատվել ԱՄՆ-ում:

Պալերմոյի նախկին քաղաքապետի խոսքերով, մաֆիայի «վերակառուցումը» տեղի է ունեցել նաեւ հին ժամանակներում: Այսպես, 1957 թ.՝ նա սիգարետների մաքսանենգությունից անցավ թմրադեղերի մաքսանենգությանը: «Ներկայումս նրանք թողնում են թմրադեղերը հանուն ռադիոակտիվությունների մաքսանենգության», ասում է իտալացի քաղաքագետը: Ինչպես նա է նշում, կազմակերպված հանցագործները նախկին Խորհրդային Միությունում իրենց կապերն օգտագործում են զենք հայթայթելու եւ տարբեր երկրներում Իրաքի նախագահ Սադդամ Հուսեյնի նման գործիչներին վաճառելու նպատակով, իսկ ինչ վերաբերում է զողացած տոհմից նյութերին, ապա հավաստանի նրա տեղեկություններին, դրանց վրա արդեն սահմանվել են որոշակի վարձաչափեր: Այսպես, գրում է «USA Today»-ը, 30 տոկոսանոց ուրան-235-ի 2 կիլոգրամի դիմաց մաֆիային վճարում են 2 միլոն դոլլար:

Օռլանդոյի բերած տեղեկությունները մասամբ հավաստում են ամերիկացի փորձագետները: Թերթը մեջբերում է մաֆիայի խնդիրների մասնագետ, Իլինոյսի համալսարանի փորձագետ Ջեյմս Սարոնի այն խոսքերը, թե Արեւելյան Եվրոպայում հանցավոր կազմակերպությունները նույն դերն են խաղում, ինչ Կոլումբիայի կոկաինի կարտելները, որոնք թմրադեղեր են մատակարարում Միացյալ Նահանգներին: «Ինձ հայտնի են մի շարք դեպքեր, երբ նախկին հանրապետություններից դուրս են բերել միջուկային նյութեր, փորձելով դրանք վաճառել բաց շուկայում», ասում է հետաքննությունների ֆեդերալ բյուրոյի կազմակերպված հանցագործությունների դեմ պայքարի ստորաբաժանման ղեկավար Ջիմ Մուդին: Սակայն, ընդգծում են կասկածամիտները, հայտնի է միայն մի հարստացված ուրանի աղօրինի դուրս բերման փորձերի մասին, որն անհնար է օգտագործել ռազմական նպատակներով: Ավելի կարեւոր նշանակություն ունեցող նյութերն առայժմ լավ են պահպանվում եւ անմատչելի են հանցագործների համար, մասնավորապես կարծում է փորձագետ Լեոնարդ Սպեկտորը, որը «Միջուկային ենթամներ» գրքի հեղինակն է:

ԻՏԱՐ-ՏԱՍՍ

Բիզնես

Ինչպես վարել գործերը ԱՊՀ-ում. Մասնագետի խորհուրդներ

Նյու Յորքի «Ալֆա ինթերնեյշընըլ մենեջմենթ գրուպ» խորհրդատվական ֆիրմայի առաջատար աշխատակից Ռոբերտ Դոնելլին «Գեոնոմիխ» տեղեկագրում մի շարք խորհուրդներ է հրապարակել այն գործարարների համար, որոնք ուզում են գործ սկսել ԱՊՀ երկրներում: Ահա այդ խորհուրդները.

● Չնայած տնտեսական անորոշությանը եւ քաղաքական անկայունությանը, ամերիկացի ձեռնարկատերը կարող է հաջողության հույս ունենալ, եթե գտնի հարմար գործընկեր, միայն թե պետք է ինքը գտնի. կառավարական գործակալություններն ունեն ցանկեր, բայց միջնորդությամբ չեն զբաղվում:

● Չնայած Ռուսաստանի եւ մյուս հանրապետությունների քաղաքական վեճերին, միջհանրապետական բաշխումը եւ առեւտուրը գործում են:

● Հաջենսատար փոքր ձեռնարկությունների տնօրենները նախընտրում են գործ ունենալ փոքր, առավել ճկուն օտարերկրյա ընկերությունների հետ, խոշոր կորպորացիաների ղեկավարների մեծամասնությունը օժանդակություն չի դիմում, իսկ ԱՊՀ-ում ամեն գործարք օժանդակ է:

● Ներդրողները պետք է պատրաստ լինեն կորցնելու ամեն ինչ: Հաջողակները ներդրել են արեւմտյան չափանիշներով փոքր, բայց միջոցների կարիք ունեցող ԱՊՀ-ի ֆիրմաների չափանիշներով պատկառելի գումարներ:

● Հավասարության (50-ական տոկոս) սկզբունքով գործակցությունը դատապարտված է, ինչ որ մեկը (ոչ անպայման արեւմտյան գործընկերը) պետք է ի վիճակի լինի հրամայելու:

● ԱՊՀ-ում տնօրենների մեծամասնությունը տակավին ջանում է արտադրական պլաններ կատարել շահույթի մասին հոգալու փոխարեն, նրանք չեն ըմբռնում սեփականության իմաստը եւ կարիքը, բիզնեսի ուսուցումը մնում է ծայրահեղորեն կարեւոր խնդիր:

● Ոչինչ արագ չի արվում արեւմտյան տիպի գործարար ենթակառուցվածքի բացակայության պատճառով: Գործարքները հաճախ պահանջում են նոր կառույցների եւ առանձնահատուկ ստեղծում: Նկատի ունեցեք 3-4 անգամ ավելի ժամանակ վատնել, քան սովոր եք անել արեւմուտքում:

● Կարծր արժույթի փոխարկումը կլինեն բացառություն, ոչ թե կանոն: Արժույթի կարճաժամկետ հաստույթը անհրաժեշտ է:

● Առաջիկա երկու տարում տնտեսական իրավիճակը թերեւս վատթարանա, նախքան բարելավման սկսվելը: Ուստի պատրաստ ձեռնարկատերերը հաջողության կհասնեն:

***Ծանոթություն.** «Ալֆա ինթերնեյշընըլ մենեջմենթ գրուպը» մասնակցել է «Ռուսո-Ամերիկա փոխանցում» համատեղ գեղարվեստական ձեռնարկության ստեղծմանն ու զարգացմանը (գործընկերներն են ամերիկյան «Հեյզել Բիշոփ կոսմետիկս» ֆիրման եւ ուկրաինական «Էֆեկտ» ֆիրման):*

ԻՏԱՐ-ՏԱՍՍ

Գերմանիա

Քոլը ձգտում է Սինգապուրյան կապիտալ ներգրավել

Միացյալ Գերմանիան առաջվա պես իր արտաքին քաղաքականության մեջ մեծ ուշադրություն կդարձնի Ռուսաստանի եւ Արեւելյան Եվրոպայի մյուս երկրների վերափոխումներին, հայտարարեց ԳՖՀ-ի կանցլեր Հելմուտ Քոլը: Սինգապուրում ելույթ ունենալով ժամույի առոյխում, նա նշեց, թե ԳՖՆ-ն այսուհետեւ էլ ավանդ կներդնի Կենտրոնական եւ Արեւելյան Եվրոպայում, հատկապես Ռուսաստանում բարեփոխումների իրագործման համար: Սակայն, նշեց կանցլերը, դա չի նշանակում, թե Գերմանիան կորցրել է հետաքրքրությունն աշխարհի մյուս շրջանների հանդեպ: ԳՖՀ-ն մտադիր է խորացնել իր հարաբերությունները Սինգապուրի եւ Ասիա-Խաղաղօվկիանոսյան շրջանի երկրների հետ: Լինելով տրանսպորտային խոշոր հանգույց, Արեւելյան Ասիայում արդիական տեխնոլոգիայի եւ ֆինանսների կենտրոն, Սինգապուրը շահավետ գործընկեր է: ԳՖՀ-ի կանցլերը հայտնեց, որ Սինգապուրի ղեկավարների հետ կայացած բանակցությունների ընթացքում մասնավորապես քննարկվել են բարձր տեխնոլոգիաների զարգացման բնագավառում երկու երկրների համագործակցության հարցերը, ինչպես նաեւ նախկին ԳԴՀ-ի տնտեսության արդիականացման համար Սինգապուրի երկարատեւ ներդրումների կատարման հարցը: Բանակցությունների արդյունքները թույլ են տալիս լավատեսորեն նայել այդ խնդրին, նշեց Հ. Քոլը:

ԳՖՀ-ի կանցլերը ընդգծեց, որ միացյալ Եվրոպան չպետք է դառնա առեւտրական ամրոց: Համաշխարհային ազատ առեւտուրը կարեւոր է ինչպես իր արդյունաբերական արտադրանքի 35 տոկոսն արտահանող Գերմանիայի, այնպես էլ զարգացող պետությունների համար, նշեց Հ. Քոլը: Առեւտրային մեկուսացումը հանգեցնում է միայն հյուսիսի եւ հարավի միջեւ խնդիրների խորացմանը: Նա կրկնեց, թե Գերմանիան հանդես է գալիս առեւտրի եւ սակագների գլխավոր համաձայնագրի բանակցությունների ուրուգվայական փուլի հաջող ավարտի օգտին, քանի որ առեւտրական սահմանափակումների վերացումից է կախված զարգացող երկրների տնտեսական վիճակի բարելավումը:

ԻՏԱՐ-ՏԱՍՍ

Սոֆիա

Բուլղարիայում գործազուրկների թիվն աճում է

Հունվարին գրեթե 2 հազարով ավելացել է բուլղարացի գործազուրկների բանակը: Ամսվա վերջերին այն բաղկացած էր մոտ 579 հազար մարդուց, որոնք հավակնում են 7674 թափուր տեղերի, հաղորդել է «Դումա» թերթը, վկայակոչելով զբաղվածության հարցերի ազգային ծառայության տվյալները: Գնահատումների համաձայն, Բուլղարիայի աշխատունակ բնակչությունը ներկայումս կազմում է 4,6 միլիոն մարդ:

Վիճակագրությունը նշում է բարձրագույն կրթությամբ անձանց թվի կրճատումը գործազուրկների ընդհանուր թվակազմում: Գործազուրկների հիմնական մասը կրթական ցածր մակարդակ ունեցող անձինք են եւ երիտասարդներ: Անկախ տնտեսագետ Լյուբեն Բերովի կառավարությունն իր ծրագրում խոստացել է որ 1993 թվականին գործազուրկների ընդհանուր թիվն անցյալ տարվա համեմատությամբ կավելանա ամենաշատը մեկ տոկոսով: Սակայն շատ մասնագետներ կասկածներ են հայտնում այդ կանխատեսման իրագործելիության հարցում: Այսպես, խորհրդարանի սոցիալիստ պատգամավոր Նիկոլա Կոյչեւը օրերս «Դումա»-ի էջերում նշեց, թե տնտեսական բարեփոխման շարունակումն անխուսափելիորեն կհանգեցնի զբաղվածության խնդրի սրմանը: Բուլղարիայի ձեռնարկություններին մոտ 20 տոկոսն իր 250 հազար բանվորներով ու ծառայողներով տնտեսապես անհեռանկար է ներկա վիճակում, եւ դրանց գործունեության դադարեցումը լոկ ժամանակի հարց է, գտնում է նա: Խորհրդարանականի կարծիքով, հարկավոր է գործազուրկների բանակում «համալրում» սպասել նաեւ ագրարային հատվածից, երբ այնտեղ շարունակվի մինչեւ օրս կիրառված գյուղական կոոպերատիվների լուծարման գիծը:

ԻՏԱՐ-ՏԱՍՍ

digitised by A.R.A.R.@

Հանցաշխարհ

ԹՄՐԱԴԵՂԵՐԸ ՀԵՂԵՂՈՒՄ ԵՆ ԵՎՐՈՊԱՆ

Ռեկորդային բռնագրավումները չպետք է քողարկեն այն իրողությունը, որ մաքսավորները, ոստիկանները եւ արդարադատության աշխատողները շփոթված են, քանզի Եվրոպայի տնտեսական միավորումը Կոլումբիայի կամ Ասիայի թմրադեղերի առեւտրականների համար դարձել է առավել շահավետ եւ մատչելի շուկա, քան Հյուսիսային Ամերիկան: Թմրադեղերի այս հեղեղի դեմ հանդիման Եվրոպան միասնաբար գործելու առաջին երկչոտ փորձերն է անում:

1992 թվականին եվրոպացիները թմրադեղերի առգրավումների գծով նոր ռեկորդ սահմանեցին. առգրավվեց 4,5 տոննա հերոին, 1991 թվականի 3 տոննայի դիմաց: Իսկ 1992 թ. առաջին 10 ամիսներին բռնագրավվեց 12 տոննա կոկաին, նախորդ ամբողջ տարվա 9,9 տոննայի դիմաց: Այս թվերը լիովին հիմնավորում են մաքսատների համագործակցության խորհրդի՝ 126 երկրի մաքսատներ միավորող միջազգային այդ կազմակերպության տագնապի կոչը: Այդ կոչը կարող է արձագանք գտնել նաեւ Ֆրանսիայում, որտեղ 1992 թ. բռնագրավվեցին 1,6 տոննա կոկաին (նախորդ տարվանից 96 տոկոսով ավել), 42,5 տոննա կանափիս եւ հաշիշ (նախորդ տարվանից 26,7 տոկոսով ավել):

Այս ռեկորդային առգրավումները մտահոգիչ են մանավանդ այն պատճառով, որ ոչնչով չեն արտահայտում հակաթմրամոլային պայքարի տարբեր ծառայությունների արդյունավետության աճը: Եվրոպական հաստատությունները, մաքսավորները, ոստիկանները եւ արդարադատության աշխատողները պարզապես շփոթված են թմրադեղերի այս հեղեղից: Օրինակ, Ֆրանսիայում հակաթմրադեղային գործերով լիարժեք զբաղվում է հազիվ 700 մասնագիտացած ոստիկան, որն ակնհայտորեն անբավարար է:

Այս թիվը բնավ համեմատելի չէ այն՝ իրական բանակների թվակազմի հետ, որոնց եվրոպացիները ստիպված են դիմակայել: Կոլումբիայում հենց միայն Մեդելինի կարտելն ունի 20 հազարից ավելի մարդ, որոնք ավելի լավ են հանդերձավորված եւ մարզված, քան Կոլումբիայի բանակը: Բացի դրանից, 80-ական թվականների կեսերից հայտնի է, որ թմրադեղերը պատրաստվում են արդեն ոչ թե արհեստավորական եղանակով, նկուղներում կամ առանձնատների ավտոտնակներում, լվացքի մեքենաների օգտագործմամբ, այլ արդյունաբերական գոտիներում, որոնք քողարկված են ամազոնյան ջունգլիներում (կոկաինի դեպքում) կամ Հիմալայների հովիտներում (հերոինի դեպքում):

Անչափ մեծ եղավ կոլումբիացի եւ ամերիկացի զինվորականների զարմանքը, երբ նրանք հայտնաբերեցին «Վիլյակոկան» եւ «Տրանկվիլանդիան», կոկաինի այդ երկու ավանները, որտեղ հարյուրավոր հեկտարների վրա կային տասնյակ խոշոր շինություններ, ինքնաթիռների եւ ուղղաթիռների թռիչքահրապարակներ, գործարաններ կոկաինի զտման գերարդիական սարքավորումներով, էլեկտրոնային շրջանցներով եւ փաթեթավորման մեքենաներով: Կային նաեւ ավտոմոբիլային, մեխանիկական, ատաղձագործական արհեստանոցներ, մոտոցիկլետների, ավտոմեքենաների, տրակտորների, բուլդոզերների զարաժներ: Իսկ անձնակազմի համար կային հարմարավետ կացարաններ, ռեստորաններ եւ խաղատներ: Այդ ամբողջը պաշտպանում էին կոլումբիացի հարյուրավոր մարտիկներ, որոնք հեղափոխությունից դյուրությամբ անցել էին թմրաբիզնեսին:

Իրավիճակը բարդանում է նաեւ հերոինի հարցում: Այս տարվա հունվարի 9-ին, Սուեզի ջրանցքի ելքի մոտ, Թուրքիայի ռազմական նավատորմը կալանեց պանամայական մի բեռնանավ, որը վարձել էին թուրքական մաֆիայի երկու կնքահայրեր: Նավամբարներում հայտնաբերվեց Աֆղանստանից Պակիստանով բերված 14 տոննա մաքուր հերոին, որը մեծածախ գներով արժեր 2,5 միլիարդ դոլլար, իսկ մանրածախ առեւտրի դեպքում 14 միլիարդ: Այդ բեռնանավը պետք է բեռնամասնակարարումներ կատարեր Թուրքիայում, ապա՝ Կիպրոսում, Իտալիայում, Իսպանիայում եւ Հոլանդիայում: Այս վերջին երկրից հերոինը պետք է փոխադրվեր Մեծ Բրիտանիա, Գերմանիա եւ Ֆրանսիա: Արդ, թմրադեղերի գաղտնի առեւտրի դեմ մղվող պայքարը արդեն ռազմավարական նշանակություն է ստանում: Այսպես, ասիական պետություններն այժմ ստիպված են իսկական ճակատամարտեր մղել «թմրաբարոնների» ոստիկանության դեմ: 1992 թվականի օգոստոսին չինական բանակը մի քանի գունդ համախմբեց Յունանի նահանգի 60 հազարանոց մի քաղաքի վերահսկողությունը վերստանալու նպատակով: Այդ քաղաքը գտնվում է վիետնամական սահմանի եւ հանրահայտ «Ոսկյա եռանկյունու» մոտակայքում: Տարիներ շարունակ թմրադեղերի առեւտրականներն այնտեղ հեշտ ու հանգիստ հերոինի եւ զենքի առեւտուր էին անում: Նրանց դեմ չինական զորքերի ճակատամարտն այնպիսի ծավալներ ընդունեց, որ ամերիկյան հատուկ ծառայությունները մի պահ կարծեցին, թե չին-վիետնամական նոր պատերազմի նախանշաններ են հայտնվել:

1993 թ. հունվարին Իրանի եւ Պակիստանի սահմանում, Զահեդան քաղաքից ոչ հեռու, իրանցի սահմանապահները, չնայած Իրաքյան պատերազմի իրենց ութամյա փորձառությանը, ստիպված եղան դաժան ճակատամարտ մղել ծանր զենքով Իրանի տարածք մտած թմրադեղերի աֆղան առեւտրականների 60 ավտոմեքենաների շարասյան դեմ: Իրանցիները մարտական ուղղաթիռներ բերեցին իրադրությունը կրկին վերահսկողության տակ առնելու համար: Ճակատամարտի հետեւանքով ոչնչացվեց 15 մեքենա, զոհերի թիվը հասավ 40-ի, որոնցից 20-ը իրանցի զինվորականներ էին: Առաջին հայացքից հեռավոր թվացող այս մարտերն ուղղակիորեն առնչվում են Եվրոպային, քանզի հերոինի եւ կոկաինի վերջնական նպատակակետն ամենից հաճախ Արեւմտյան Եվրոպան է: Երկար ժամանակ թմրադեղերի առաջին շուկան եղած Հյուսիսային Ամերիկան կորցրել է իր «հրապույրը», թմրադեղերի հեղեղման հետեւանքով այնտեղ գները նվազել են: Թմրադեղերի առեւտրականներն այժմ առանց տատանվելու նախընտրում են Միացյալ Նահանգների փոխարեն, որտեղ կոկաինի մեկ կիլոգրամը վաճառվում է 20 հազար դոլլարից ցածր գնով, այն հասցնել Եվրոպա եւ ստանալ դրա կրկնակին: Նույնը կարելի է ասել հերոինի մասին, որը Ֆրանկֆուրտում, Լոնդոնում կամ Փարիզում կրկնակի թանկ է վաճառվում, քան Նյու Յորքում: Նրանց ավելի շատ մտահոգում է այն փաստը, որ հերոինի գինը մշտապես իջնում է ավանդական շուկաներում. Նյու Յորքում դրա մեկ կիլոգրամը 1986 թ. արժեր 165 հազար դոլլար, 1991-ին՝ 80 հազար, մինչդեռ «փոշու» որակը մշտապես բարելավվում է:

Մինչեւ օրս ստույգ հայտնի չեն ինչպես գաղտնի առեւտրի բոլոր մանրամասնությունները, այնպես էլ զարգացած երկրներում թմրադեղերի սպառման իրական չափերը: Իրոք, այսօր ոչ ոք, բացի հենց առեւտրականներից, ի վիճակի չէ լրջորեն պատասխանել հետեւյալ հարցերին.

1. Ի՞նչ քանակությամբ հերոին եւ կոկաին են իրականում արտադրում «Ոսկյա եռանկյունին», «Ոսկյա մահիկը», Միջին Արեւելքը եւ Լատինական Ամերիկան:

2. Իրականում որքա՞ն կոկաին եւ հերոին է սպառվում Եվրոպայի տարբեր երկրներում: Ազգային իշխանությունների եւ միջազգային ատյանների հրապարակած թվերն ամենից հաճախ լոկ բռնագրավումների վրա հիմնված ընդհանրացումներ են: Օրինակ, ԱՄՆ-ում կարծում են, թե ցամաքում առգրավված կոկաինը կազմում է երկրում վաճառվող թմրադեղերի 27,17 տոկոսը: Իսկ ինչու՞ 27,13 եւ ոչ թե 18,15 կամ առավել 33,29 տոկոս: Դա առեղծված է: Ամերիկյան կառավարության տարբեր մասնագիտացված կազմակերպությունների տվյալների համաձայն, 1991 թվականին Կոլումբիայում արտադրված կոկաինի «ծածուկը» կազմել է 450-910 տոննա: Բայց ստույգ որքա՞ն է եղել, ոչ ոք չգիտի:

Եվրոպան վերջապես երկչոտաբար փորձում է գործել: Այսպես, Ստրասբուրգի արվարձանում 22 պաշտոնյաներ չափչփում են այն 12 բարաքները, որոնք իրենց կենտրոնակայանն են դարձել: Նրանք եվրոպոլի՝ Եվրոպայի ապագա Հետախուզությունների ֆեդերալ բյուրոյի առաջամարտիկներն են: Այդ նոր կազմակերպությունը Եվրոպայի տնտեսական միավորման մակարդակով հիմնականում պայքարելու է թմրադեղերի գաղտնի առեւտրի դեմ: Առաջամարտիկները գիտեն, որ իրենց գործը շատ դժվար է լինելու. իրենք դեռ չունեն ոչ ճշգրիտ կարգավիճակ, ոչ էլ զգալի միջոցներ: Առայժմ չունեն նույնիսկ վերջնական նստավայր:

L'Express, 24 փետրվար

Լուրերի հոսք

Մոսկվան դեմ է Վենս-Օուենի ծրագրի փոփոխմանը

Ռուսաստանը դեմ է Հարավսլավիայի ճգնաժամի կարգավորման բանակցությունների մասնակիցների կողմից Վենս-Օուենի ծրագրի էական փոփոխություններին, երեքշաբթի օրը Մոսկվայում լրագրողներին հայտարարեց Ռուսաստանի արտգործնախարար Ա. Կոզիրեւը Ֆրանսիայի արտգործնախարար Ռ. Դյումայի հետ իր բանակցություններից հետո: Հակառակ դեպքում, նշեց նա, բաց կթողնվի նախկին Հարավսլավիայում, մասնավորապես Բոսնիայում ու Հերցեգովինայում խաղաղ կարգավորման հնարավորությունը: Պատասխանելով «ԻՖ»-ի հարցին, Ա. Կոզիրեւը նշեց, որ եթե Ռուսաստանի ավիացիան օգտվի ՆԱՏՕ-ի [illegible] Մայնի Ֆրանկֆուրտի օդանավակայանից, ապա դա կնշանակի Հարավսլավիայի ճգնաժամի կարգավորման գործում ՄԱԿ-ի հովանու ներքո միջազգային հաջող համագործակցություն:

Թուրքիայի դեսպանը զբաղվում է թուրքալեզու բնակչության խնդիրներով

Թուրքիան կքննարկի Ուկրաինային ֆինանսական օգնություն ցուցաբերելու հարցը, որը կօգտագործվի 1944 թ. բռնագաղթված թաթարներին Ղրիմում վերաբնակեցնելու գործում: Այդ մասին մարտի 2-ին հայտարարեց Ուկրաինայում Թուրքիայի դեսպան Աչար Հերմենը Ղրիմի Գերագույն խորհրդի նախագահ Նիկոլայ Բագրովի հետ Սիմֆերոպոլում կայացած հանդիպման ժամանակ: Ուկրաինայում թուրքալեզու համայնքի խնդիրներին էր նվիրված Ա. Հերմենի հանդիպումը Սիմֆերոպոլի համալսարանի բանասիրական ֆակուլտետի ղրիմթաթարական բաժանմունքի ուսանողների եւ դասախոսների հետ: Նույն օրը թուրք դեսպանը հանդիպեց նաեւ Ղրիմի թաթարների մեջլիսի նախագահ Մուսթաֆա Ջամիլեւի հետ:

Վիժեցումները բարքերի անկման հետեւանք են

Մոսկվա: «Միայն վիճակագրական տվյալներով, Ռուսաստանում ամեն տարի մայրերի կամքով վիժեցումներով ոչնչացվում է մոտ 4 մլն մանկիկ: Իրականում, փորձագետների կարծիքով, վիժեցումների թիվը կարող է զգալիորեն շատ լինել», գրում է Ռուսաստանի «Կյանքի իրավունք» շարժման կազմկոմիտեի անդամ, վանահայր Ինոկենտին: Նա ընդգծում է, որ ահավոր է ոչ միայն այդ թիվը, այլեւ այն, թե միլիոնավոր կանայք երբեմն ինչպիսի դյուրությամբ են դիմում այդ անուղղելի քայլին: Նրա կարծիքով, դա նախ եւ առաջ բարքերի աղետալի անկման հետեւանք է: Այժմ, երբ Ռուսաստանի պատմության մեջ առաջին անգամ մահացությունը գերազանցում է ծնելիությունը, ամբողջ սրությամբ ծառացել է այս հարցը. երկիրը կգոյատեւի՞ արդյոք ֆիզիկապես եւ բարոյապես: Խնդիրը չի լուծվի միայն տնտեսական եւ իրավաբանական միջոցներով, գտնում է վանահայր Ինոկենտին: Իր դերը պետք է խաղա նաեւ եկեղեցին, խոսելով կյանքի անհամեմատելի արժեքի մասին:

Հեղինակային իրավունքը կպաշտպանվի

Ռուսաստանի մշակութային սեփականության գործակալությունում տեղի է ունենում ԱՊՀ երկրների փորձագետների նիստը, որտեղ քննարկվում է հեղինակային եւ կից իրավունքների ոլորտում համագործակցության մասին պայմանագիր կնքելու հարցը: ԱՊՀ 9 երկրների ներկայացուցիչները, ինչպես նաեւ Վրաստանից ժամանած դիտորդները մտահոգություն հայտնեցին նախկին ԽՍՀՄ բոլոր հանրապետություններում ստեղծագործական մտավորականության աղետալի վիճակի կապակցությամբ: Հանդիպման մասնակիցներից շատերը նշում էին, որ տնտեսական դժվարությունները, տնտեսական կապերի խափանումը եւ չկարգավորված իրավական հարաբերությունները չպետք է խախտեն «հոգեւոր տարածք»-ի միասնությունը նախկին ԽՍՀՄ սահմաններում:

Ճապոնիա

Ռուս նավաստիները շարունակում են հին մեքենաներ գնել

Ռուս նավաստիները շարունակում են Ճապոնիայում վստահորեն գնել աջակողմյան ղեկավարմամբ հին ավտոմեքենաներ, ըստ երեւույթին չհավատալով դրանց գրանցման ու շահագործման կառավարական արգելքի արդյունավետությանը: Դա հաստատեց Յոկոհամայի, Կոբեի, Օսարուի եւ Վակկանայի նավահանգիստներում ավտոմոբիլների առավել հայտնի առեւտրականների հեռախոսային հարցումը, որոնք կողմնորոշվում են առավելապես դեպի հարեւան Ռուսաստանի շուկան:

Նրանք բոլորը համոզված են, որ «բիզնեսն ընթանում է սովորականի նման»: Մասնավորապես, Վակկանայի նավահանգստի հեղինակավոր միջնորդներից մեկի խոսքերով, մոտալուտ արգելքի հայտարարմանը հաջորդած առաջին օրերին հին մեքենա գնող նավաստիների թիվը նկատելիորեն նվազել էր, սակայն հետագայում ամեն ինչ արագորեն վերականգնվել է: Ինչպես հայտնեցին Յոկոհամայի եւ Կոբեի առեւտրականները, նավաստիները «արգելված» աջ ղեկավարմամբ ավտոմոբիլներ են ձեռք բերում ոչ միայն Ռուսաստանի Հեռավոր Արեւելքում, այլեւ եվրոպական մասում, ինչպես նաեւ Ուկրաինայում շահագործելու համար: Առեւտրականները նաեւ կարծում են, որ նման մեքենաների գրանցման արգելման փորձերը մեծապես կապված են առեւտրային մրցակից կառույցների ներքին պայքարի հետ, որտեղ ավելի թանկ եւ նվազ խնայողական ամերիկյան ու եվրոպական մոդելների մատակարարները չեն կարող հաղթել, եթե վարչական միջոցառումներ չիրահրեն մրցակիցների դեմ:

Միեւնույն ժամանակ, Տոկիոյում ստացվող տվյալների համաձայն, համենայն դեպս Ռուսաստանի Հեռավոր Արեւելքում համոզված են, որ ներկայիս արգելքը կվերացվի նախքան կիրառումը կամ էլ երկար չի մնա: Մասնավորապես, Խաբարովսկի շուկայում աջ ղեկավարմամբ ճապոնական մեքենաների գները ու պահանջարկը մնում են կայուն մակարդակի վրա եւ նույնիսկ աճի միտում ունեն:

Ճապոնիայում միանշանակ վիճակագրություն չկա Ռուսաստան տարվող հին ավտոմոբիլների վերաբերյալ: Սակայն, Հակոդատե քաղաքի մաքսային վարչության տվյալներով, որը տեղեկություններ է հավաքում հյուսիսային Հոկայդո կղզու նավահանգիստներից, ինչպես նաեւ Հոնսյու կղզու հյուսիսային երեք պրեֆեկտուրաներից, 1992 թվականին այնտեղից ծովով Ռուսաստանի Հեռավոր Արեւելք է տարվել գրեթե 24,7 հազար մեքենա, մինչդեռ 1991 թվականին տարվել էր 13,6 հազար, 1990 թվականին՝ ընդամենը 5,7 հազար ավտոմոբիլ:

ԻՏԱՐ-ՏԱՍՍ

Ավստրալիա

Երկու միլիոն ավստրալացիներ գործազուրկ են

Բացի պաշտոնապես արձանագրված մեկ միլիոն գործազուրկներից, եւս մեկ միլիոն ավստրալացիներ ուզում են աշխատանք ստանալ, բայց չունեն այն: Այդ մասին է հրապարակել Ավստրալիայի վիճակագրական բյուրոն աշխատուժի շուկայի ամենամյա տեսության մեջ: Քննարկված գործազրկության պատճառները տարբեր են. որեւէ վայրում ձեռնարկությունների բացակայությունը, աշխատանքի հավակնորդների չափազանց ջահել կամ արդեն տարիքավոր լինելը, ներգաղթյալների մի մասի անգլերենի չիմացությունը եւ այլն: Գրեթե 150 հազար մարդ առհասարակ հուսահատվել է աշխատանք գտնելու փորձերից, դադարեցրել դրա որոնումները եւ չի գրանցվում աշխատանքի բորսայում:

ԻՏԱՐ-ՏԱՍՍ

digitised by A.R.A.R.@

Լուրերի Հոսք

Ռուսաստանի տարածքում գործում է վերազգային կայերով առնվազն 174 հանցախումբ

Մոսկվա: Ռուսաստանի իրավապահ մարմինները տեղեկություններ ունեն 174 հանցախմբերի մասին, որոնք գործում են ոչ միայն այդ հանրապետության տարածքում, այլեւ ԱՊՀ բոլոր երկրներում եւ հեռավոր արտասահմանի 29 երկրներում: Այդ մասին Մոսկվայում կայացած բրիֆինգում հայտնեց Ռուսաստանի ներքգործնախարարության կազմակերպված հանցագործության դեմ պայքարի գլխավոր վարչության ներկայացուցիչ Միխայիլ Եգորովը: Վերազգային հանցավոր գործունեության հիմնական ձեւերն են Ռուսաստանից հումքի դուրս բերումը, զենքի փոխադրումն ազգամիջյան հակամարտությունների վայրեր, գողացված մեքենաների եւ թմրադեղերի առեւտուրը: Բացի դրանից, Ռուսաստանից դուրս են բերվում մեծ խանակությամբ մշակութային արժեքներ եւ հնություններ: Հանցավոր գործունեության շատ ձեւեր, մասնավորապես հումքի դուրս բերումը, անհնար են առանց կաշառակերության եւ կապերի:

Սնարֆ

Բնակմակերեսի բարձր գներ Մոսկվայի կենտրոնում

Առ այսօր Մոսկվայում սեփականաշնորհված է ավելի քան 600 հազար մունիցիպալ եւ գերատեսչական բնակարան: Չորեքշաբթի օրն այս տվյալները բերեց բնակմակերեսի սեփականաշնորհման վարչության պետ Նիկոլայ Մասլովը, հաղորդել է «ԻՏԱՌ»-ը: Ընդամենը մոսկվացիների սեփականությունն է համարվում ավելի քան 700 հազար բնակարան: Դա Մոսկվայի բնակարանային ֆոնդի մեկ հինգերորդն է: 50 հազար բնակարան արդեն վաճառվել է կազմակերպություններին կամ այլ անձանց: Խոսելով ներկա ճգնաժամային պայմաններում բնակմակերեսի ինքնարժեքի մասին, Ն. Մասլովը նշեց, որ անցյալ տարի մեկ քառակուսի մետրի գինը չէր անցնում 50 հազար ռուբլուց, իսկ այժմ հասել է 300 հազարի: Մոսկվայի կենտրոնի հայտնի տներում ներկայումս բնակմակերեսի մեկ քառակուսի մետրի գինը կազմում է մոտ 700 հազար ռուբլի: Ն. Մասլովը գտնում է, որ թանկարժեք բնակարանների կառուցումը եւ աճուրդներում դրանց վաճառքը Մոսկվայի կառավարությանը թույլ կտան ծածկել հերթագրվածների համար մունիցիպալ անվճար բնակարանների կառուցման ծախսերը:

ԻՏԱՌ

Թուրքմենստանը ոչ մի շահ չի ակնկալում միջկառավարական խորհրդից

Թուրքմենստանի մասնակցությունը նավթի եւ գազի միջկառավարական խորհրդի աշխատանքին «հանրապետությանը ոչ մի գործնական օգուտ չի տա»: Այսպես մեկնաբանեց հանրապետության կառավարության դիրքորոշումը, որը չի մասնակցել վերջերս Սուրգուտում կայացած հանդիպմանը, Թուրքմենստանի փոխվարչապետ Նազար Սույունովը: Մարտի 3-ին «ԻՏԱՌ»-ին տված հարցազրույցում նա կարծիք հայտնեց, որ խորհուրդն ստեղծվել է «այլախտությունների համար»: «Նորից բոլոր պետությունները կաշխատեն Տյումենի նավթային արդյունաբերության զարգացման օգտին, չունենալով այնտեղից եկամտաբեր սեփական եկամուտներ», ասաց Ն. Սույունովը: Փոխվարչապետի կարծիքով, ԱՊՀ սահմաններում արդեն սկսված խորհուրդների աշխատանքը ցույց է տալիս, որ «ոչ մի խորհրդի ոչ մի որոշում չի իրականացվում»: Նա նշեց, թե ժամանակին Թուրքմենստանը շատ բան է արել Տյումենի եւ ԲԱՄ-ի համար, սակայն դրանից ոչ մի օգուտ չի ստացել: Նրա խոսքերով, Թուրքմենստանը կհետեւի նավթագազային ճյուղի զարգացման սեփական մոդելին: Օգնության անհրաժեշտության դեպքում հանրապետությունն ուղղակի կդիմի այս կամ այն երկրներին: «Մեր քաղաքականության էությունն այն է, որ բոլոր հարցերը պետք է լուծվեն երկկողմանիորեն», վերջում ասաց Ն. Սույունովը:

ԻՏԱՌ

Մշակույթ

Չապլին լինելը դյուրին գործ չէ

Ռիչարդ Աթենբորոյի «Չապլին» ֆիլմի մասին

Չառլի Չապլինը կինոյի աշխարհ մուտք գործեց իր յուրօրինակ գիլինդրով, երերուն քայլվածքով, անպարտելի հումորով: Նրա կյանքը ճակատագրի հարվածների եւ բախտի ժպիտների շարան եղավ: Նա մեզնից հեռացավ 1977 թ. դեկտեմբերի վերջերին, ավելացնելով իր տնից հուշիկ քայլերով անցնելով այն դրախտը, որը տարիներ առաջ այնքան լավ պատկերել էր իր ֆիլմերից մեկում: Նրա մահից հետո սկսվեցին «լուրջ» ժամանակներ:

Վերջերս անգլիացի հանրահայտ կինոբեմադրիչ Ռիչարդ Աթենբորոյի ջանքերով ստեղծվեց «Չապլին» կենսագրական ֆիլմը: Կենսագրական տվյալները չափազանց մանրակրկիտ են օգտագործված, սակայն ֆիլմը դրանից չի շահում: Այն ասես վազում է կարճահասակ շրջմոլիկի հետեւից եւ ընչակտուր լինում:

Չապլինի ծննդավայրը եւ «Քաղաքի լույսերը» ֆիլմում նրա կոլ տված սուլիչը գտնվում են Փարիզում, Մոցարտի պողոտայի մի մասնավոր խանութի ցուցափեղկում: Այս երկու առարկաներն ավելի շատ ներկայություն ունեն, քան «Չապլին» ֆիլմի գլխավոր դերակատար Ռոբերտ Դաունին, որը գրիմավորված է, պտտում է իր դեմքի բեղերը, եռանդագին դեմուղեն է նետվում եւ փորձում է հավաստացնել, թե ինքը Չապլինի կարպար Չառլին է: Արտաքին ջանքեր. իսկական կերպարը երերային էր, վայրի, միամիտ, արտաքնլիկ: շփոթված, մինչդեռ պատճենը սոսկ պատճեն է:

Ռիչարդ Աթենբորոն սիրում է ընդարձակ համայնապատկերներ, ամբոխի շարժումներ, բացառիկ ճակատագրեր: Նա բեմադրել է ծավալուն ճակատամարտեր («Չափազանց հեռվում գտնվող կամուրջը»), նշանավոր անձանց պատկերող ֆիլմեր (Ուինսթոն Չերչիլ, Գանդի, Սթիվ Բիկո) եւ խաղացել 40–50-ական թվականների անգլիական սանձյակ ֆիլմերում: Նա հարգում է այդ կերպարները եւ նրանց պատկերում հաղորդության գնացողների պես: Նրանց ասես ժավարան են գնում ոգեշնչված հայացքով եւ փշոտ ճանապարհներով:

Չապլինը ամեն ինչ ճանաչեց կյանքում. ծայրահեղ բավարարությունը եւ մոր տարօրինակությունները, վերնախավի արհամարհանքը եւ փառքը, տառապանքի թախիծը եւ ներշնչանքի տառապանքները: Ինչպես պատմում է Քեվին Բրաունլոն իր հրաշալի «Անծանոթ Չապլինը» վավերագրական ֆիլմում, որից լայնորեն օգտվել է Աթենբորոն, Չապլինը չէր վարանում 200 անգամ նկարահանել միեւնույն տեսարանը, երկու տարի անցկացնել նկարահանման նույն հարթակի վրա, աղբանոց նետել կիլոմետրերով կինոժապավեններ եւ իր ընտանեկան կյանքը զոհել կինոստուդիայում փակված մնալուն: Լինելով համառ, մտամոլորող, մանրախնդիր, բռնակալ, վրեժխնդիր անձնավորություն, Չապլինը անհասկանալի մարդ էր եւ շատ ավելի հոյարտ էր Հոռնի պատին կամ Էյնշտեյնին հանդիպած լինելու, քան կինոգործիչ Մաք Սենետին կամ ծաղրածու Գրոկին ճանաչած լինելու համար: Մի կողմից նա ցմահ ռոմեկ նշանակեց իր ֆիլմերի գլխավոր դերակատար եւ իր հարսնացու Էդնա Փըրվիանսին, մյուս կողմից նա երբեք չայցելեց իր ողբերգական, որը վախճանվեց բժշկառության մեջ: Նրա ստեղծած կերպարը Չառլին վեհանձն էր, Չապլինը ոչ միշտ: Բայց երկուսն էլ հանճարեղ էին:

Աթենբորոն սահմանափակվում է իր սցենարիստների նկարագրած կենսագրական ուղենիշներով. բոհեմական տարիները, առաջին ստուդիան, նրա կանայք, լիամետրաժ ֆիլմերը, տառապությունը, Հեղափոխությունների ֆեդերալ բյուրոյի հալածանքը... Չապլինին ի՞նչն էր ստիպում վազել: Ֆիլմում չեն նշվում նրա երազանքները, մարտերը: Աթենբորոյի նկարահանած վարպետությունը դիտելիս (այն տեւում է 2 ժամ 24 րոպե) հանդիսատեսը այն տպավորությունն է ստանում, թե Չապլինը այլմոլորակայինի պես միանգամից հայտնվել է նշանավոր դերասանների մի համաստեղության կենտրոնում, որոնք հոժարակամ համաձայնվել են մասնակցել զեկ-երկու դրվագների: Էնթընի Հոփկինսը նկարահանվել է հրատարակչի ու խոսնակ ծառայողի դերում, Քեվին Քլայնը՝ Դուգլաս Ֆերբենքսի, Ջեյմս Վուդսը՝ չարամիտ դատախազի դերերում: Սա ոչ թե կինո է, այլ նշանավոր անձանց ճաշկերույթ:

«Չապլին» ֆիլմում կա մի դաժան դրվագ: Վերջնամասում արագ մոնտաժման շնորհիվ հանդիսատեսը հնարավորություն է ստանում կրկին դիտելու Չապլինի իսկական ֆիլմերի «լավագույն հատվածները»: Մի քանի վայրկյան սըր Չառլզ Սփենսեր Չապլինը էկրանին է հայտնվում իր սեւ-սպիտակ ֆիլմերի պատառիկներով: Պատկերները երերուն են, կադրը նեղ է, շարժումները ընդհատուն: 60-ամյա վաղեմություն ունեցող այդ զվարճալի դրվագները բերկրանք են պատճառել մեր պապերին: Դրանք տեսել ենք 100 անգամ, 1000 անգամ: Մեկ վայրկյան առաջ այլեւս ոչինչ չի մնում, բացի կավճի ու բորբոսի հոտից, որոնք առկա էին դպրոցում այն ժամանակ, երբ մեզ ցուցադրում էին Չապլինի ֆիլմերը: Դա իսկական երջանկություն էր:

Պատրաստեց
ՊԵՏՐՈՍ ՔԵՇԻՇՅԱՆԸ

ԱԶԳ - ՄԱՐԶԱԿԱՆ

«Onze mondial»-ի ընտրյալները

ՖԻԼԻՊ ԱԼԲԵՐ

Ազգությամբ բելգիացի է, ծնվել է 1967 թ. օգոստոսի 10-ին Բույոնում (Բելգիա): Կենտրոնական պաշտպան: Խաղացել է Բույոնի «Ստանդարտ», Շառլըրուայի «Սպորտինգ» թիմերում, Մալինի ֆուտբոլային ակումբում: Հիմա հանդես է գալիս «Անդերլեխտ» թիմում: Հավաքականի կազմում խաղացել է 25 անգամ: Նախանունններ չունի: Նա 1992 թ. Բելգիայի լավագույն ֆուտբոլիստն է իր թիմակից Մարկ Դեգրիզի հետ միասին:

Բելգիայի ամենաաղմկոտ ըրջաններից մեկի՝ Արդենի ծնունդ 25-ամյա այդ խաղացողը փոփոխության էր ծգտում: Եվ 1992 թ. մրցաշրջանի սկզբում «Անդերլեխտ»-ի հետ պայմանագիր կնքելու որոշումն այդ է վկայում: «Թեեւ ինձ ասում են, որ իմ առաջանք աճում է, ես գիտեմ, որ այլեւս կորցնելու ժամանակ չունեմ», ասում է Ֆիլիպը:

Նրան հայտնաբերեցին միայն 19 տարեկանում, երբ իր ակումբի նախագահի խորհրդով փոխադրվեց «Սպորտինգ»: Մինչ այդ Ալբերը երբեք ուսադրության չի արժանացել:

Ունենալով դեղին քարտերի մեծ հավաքածու, Ալբերը պետք է վերսկսեր ֆուտբոլ սովորել, երբ 1985 թ. տեղափոխվեց Շառլըրուա: Նրա հաջողություններն առաջինը բացահայտեց «Սպորտինգ»-ի մարզիչ Անրի Կոլասը:

Բելգիայի նույնիսկ բարձրագույն խմբի թիմերում, ոչ այլ պաշտպանների պակասի պայմաններում, նա Ալբերին ստիպված խաղի մեջ ընդգրկեց վերջինիս գալուց մի քանի շաբաթ անց, այն էլ միանգամից որպես ազատ պաշտպան:

Նա պետք է համագործակցեր Սյուրեի հետ: Խաղերից մեկի ժամանակ Ֆիլիպը պետք է հսկեր Մալինի հարձակվող Պիետ Դեն Բուերին, որը սակայն այդ օրը խփում է մալինցիների միակ գոլը: Ալբերը հասկանում է, որ ինքը կարող է ավելի լավ դեր ստանձնել եւ մինչեւ տարեվերջ «Կարմիր սատանա»-ի Բելգիայի հավաքականի թիկնոց է ստանում 1988 թ. Եվրոպայի առաջնության Իռլանդիա-Բելգիա ընտրական հանդիպման առթիվ: 18 ամիս անց Բրասիսլավայում Ալբերը 2-րդ անգամ հագնում է Բելգիայի հավաքականի համազգեստը, որտեղ հանրահայտ Գի Տիսի թիմն ուղի է հարթում դեպի 1990 թ. Իտալիայի աշխարհի առաջնություն: «Բրյուժը», «Անդերլեխտը» եւ Ստանդարտը հետաքրքրվում են Ալբերով, բայց նա 1989 թ. հուլիսին պայմանագիր է կնքում Մալին քաղաքի թիմի հետ, քանի որ վերջինիս ղեկավարներն ավելի անկեղծ էին գտնվել: Ալբերը բանվորի զավակ է եւ ընտանիքի 4 երեխաներից մեկը: Նրան դեռ մանկուց հայտնի են խրեքի արժեքը եւ ջանքերի գինը:

Նա միայն անցյալ տարի համարձակվեց տեղափոխվել հանրահայտ «Անդերլեխտ», իրեն լիովին պատրաստ զգալով դրա համար: Հենց այս թիմի կազմում է Ֆիլիպը հասցրել կարճ ժամանակում խփել տպավորիչ գոլակներ, որոնցից մեկը Փարիզի «Պարկ դե Պրենս»-ում մարտին կայացած խաղի ժամանակ:

Միակ բանը, որ Ֆիլիպն ափսոսում է, դա այն է, որ իրեն չի հաջողվել աշխատել հոլանդացի մարզիչ Սաղ Դե Մոսի հետ. «Երբ ես եկա Մալին, նա արդեն գնացել էր «Անդերլեխտ», իսկ հիմա երբ այս թիմում եմ, նա կրկին մեկնել է:

Բայց ես չեմ հուսահատվում: Ֆուտբոլի աշխարհն այնքան էլ մեծ չէ եւ բացառված չէ, որ մի օր մեր ճանապարհները խաչվեն: ■

Անպարտելի «Միլան»-ը

Տեղի ունեցան եվրոպական երկրների ակումբային թիմերի պատվոնական մրցաշարերի հերթական հանդիպումները:

Չեմպիոնների գավաթի խաղարկությունն այժմ կոչվում է չեմպիոնների լիգայի մրցաշար եւ քառորդ եզրափակիչ փուլն, ինչպես հավանաբար գիտեք, անցկացվում է նոր մրցակարգով: Թիմերը բաժանվել են 2 խմբակի եւ շրջանաձեւ մրցակարգով միմյանց հետ մրցում են 2-պական անգամ:

«Ա» խումբ – «Օլիմպիկ» (Ֆրանսիա), «Գլազգո Ռեյնջերս» (Շոտլանդիա), «Բրյուգե» (Բելգիա), ԲԿՄԱ (Ռուսաստան):

«Բ» խումբ – «Միլան» (Իտալիա), «Պորտո» (Պորտուգալիա), «Գյոթեբորգ» (Շվեդիա), «Էյնդհովեն» (Հոլանդիա):

Մարտի 3-ին ավարտվեց 1-ին շրջանը:

3-րդ անընդմեջ հաղթանակը տարավ «Միլան»-ը, որին մասնագետները վերջին տարիներին կայուն արդյունքների եւ մեծ հաջողությունների համար աշխարհի տասնյակի լավագույն թիմ են համարում:

«Միլան»-ն այս անգամ Պորտուգալիայում 1:0 հաշվով հաղթեց «Պորտո»-ին:

ԲԿՄԱ-ն աննպաստ եղանակների պատճառով ստիպված էր իր հարկի տակ նախատեսված հանդիպումներն անցկացնել դրսում, սակայն Բեռլինում էլ առաջ ծյուն էր տեղացել:

«Օլիմպիկ»-ի հետ հանդիպումը բանակայինների համար փառաբանեն հաջորդ փուլ դուրս գալու վերջին հնարավորությունն էր, քանի որ 1-ին երկու հանդիպումներում զիջել էին մրցակիցներին՝ «Գլազգո Ռեյնջերս»-ին եւ «Բրյուգե»-ին:

Մասնագետները կողմերի հնարավորությունները այս անգամ գնահատում էին հավասար, քանի որ Մարսելի թիմի կազմում ընթադրված էր առաջատար խաղացողներից երկուսի՝ Բազիլ Բոլիի եւ Ռուդի Ֆյոլլերի բացակայությունը: 1-ին կեսն անցավ «Օլիմպիկ»-ի առավելությամբ եւ աֆրիկացի Պելեն բացեց խաղի հաշիվը: 2-րդ կեսում բանակայինները փոքր-ինչ աշխուժացան եւ 54-րդ րոպեին Ֆայզուլինին հաջողվեց հավասարեցնել հաշիվը:

Անակնկալներ է գործում Շվեդիայի «Գյոթեբորգ» թիմը, որը չնայած 1-ին տուրում 0:4 հաշվով ջախջախիչ պարտություն կրեց «Միլան»-ից, սակայն հետագայում 2 անընդմեջ հաղթանակ տոնեց: Ընդ որում, այս անգամ «Գյոթեբորգ»-ը «Էյնդհովեն»-ին հաղթեց 3:1 հաշվով, նրա հարկի տակ:

«Բրյուգե»–«Գլազգո Ռեյնջերս» հանդիպումն ավարտվեց ոչ ոքի՝ 1:1:

Ահա 1-ին շրջանի բոլոր հանդիպումների արդյունքները ու իրավիճակը մրցաշարային աղյուսակներում, մարտի 5-ի դրությամբ:

«Ա» խումբ

«Գլ. Ռեյնջերս»–«Օլիմպիկ»՝ 2:2
«Բրյուգե»–ԲԿՄԱ՝ 1:0
«Օլիմպիկ»–«Բրյուգե»՝ 3:0
ԲԿՄԱ–«Գլ. Ռեյնջերս»՝ 0:1
ԲԿՄԱ–«Օլիմպիկ»՝ 1:1
«Բրյուգե»–«Գլ. Ռեյնջերս»՝ 1:1

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Օլիմպիկ	3	1	2	0	6-3	4
2. Ռեյնջերս	3	1	2	0	4-3	4
3. Բրյուգե	3	1	1	1	2-4	3
4. ԲԿՄԱ	3	0	1	2	1-3	1

«Բ» խումբ

«Միլան»–«Գյոթեբորգ»՝ 4:0
«Պորտո»–«Էյնդհովեն»՝ 2:2
«Էյնդհովեն»–«Միլան»՝ 1:2
«Գյոթեբորգ»–«Պորտո»՝ 1:0
«Պորտո»–«Միլան»՝ 0:1
«Էյնդհովեն»–«Գյոթեբորգ»՝ 1:3

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Միլան	3	3	0	0	7-1	6
2. Գյոթեբորգ	3	2	0	1	4-5	4
3. Պորտո	3	0	1	2	2-4	1
4. Էյնդհովեն	3	0	1	2	4-7	1

Ձեր ուշադրությանն ենք ներկայացնում նաեւ 2-րդ շրջանի խաղացանկը:

Մարտի 17-ին

«Գյոթեբորգ»–«Էյնդհովեն», «Օլիմպիկ»–ԲԿՄԱ, «Գլ.Ռեյնջերս»–«Բրյուգե», «Միլան»–«Պորտո»:

Ապրիլի 7-ին

«Էյնդհովեն»–«Պորտո», «Օլիմպիկ»–«Գլ. Ռեյնջերս», ԲԿՄԱ–«Բրուգե», «Գյոթեբորգ»–«Միլան»

Ապրիլի 21-ին

«Բրյուգե»–«Օլիմպիկ», «Պորտո»–«Գյոթեբորգ», «Գլ. Ռեյնջերս»–ԲԿՄԱ, «Միլան»–«Էյնդհովեն»:

Եզրափակիչ

Մայիսի 26-ին

«Ա» խմբի հաղթող–«Բ» խմբի հաղթող:

ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկությունում Ֆրանսիայի «Օսեռ» թիմը 4:2 հաշվով սեփական հարկի տակ հաղթեց Հոլանդիայի «Այաքս»-ին: ■

Բաժինը վարում է ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

Թբիլիսի

ՇԵՎԱՐԴՆԱՁԵՆ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ Է, ԹԵ ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆ ՉԻ ՏԱ

Վրաստանի ղեկավար Էդուարդ Շեւարդնաձեն հայտարարեց, որ հրաժարական չի տա, «որքան որ դա ցանկալի չինի հանրապետության որոշ ուժերի»:

Վրացական ռազմականների հետ Սուխումում տեղի ունեցած հանդիպման ժամանակ նա նշեց, որ Սուխումը հանձնելու մասին տարածվող ասեկոսները նպատակ ունեն ստիպել նրան հրաժարվելու պաշտոնից:

Է. Շեւարդնաձեի խոսքերով, այդ ասեկոսներն ուղղված են քաղաքում խուճապ առաջացնելու եւ Սուխումից զանգվածային փախուստ առաջացնելու համար, ինչը հավանաբար կպայթյունացնի իրավիճակն ամբողջ Վրաստանում: «Սադրիչներին խստագույնս կպատժենք, նշեց Է. Շեւարդնաձեն, ռազմական դրության ժամանակ պետք է գործեն ռազմական օրենքները»:

Վրաստանի ղեկավարը նշեց, որ վրացական զինված ուժերն ունեն բոլոր անհրաժեշտ հնարավորությունները Սուխումը պաշտպանելու համար: Նա հաղորդեց նաեւ, որ խորհրդարանի ճնշումները կներկայացնի Աբխազիայի Գալիի եւ Գուլրիփշայի շրջաններում ռազմական դրություն մտցնելու հարցը:

Խոսելով Ռուսաստանի պաշտպանության նախարար Պավել Գրաչովի վերջերս Աբխազիա կատարած այցելության մասին, Է. Շեւարդնաձեն կարծիք հայտնեց, որ «աշխարհի ամենախոշոր երկրներից մեկի պաշտպանության նախարարն ունի ավելի լուրջ գործեր, քան Գուդաուտայում տեղակայված մեկ զորամասի տեսչական ստուգումը»: «Դա վկայում է այն մասին, որ Ռուսաստանի ղեկավարությունն աջակցում է ծայրահեղականներին եւ անջատողականներին», նշեց Վրաստանի ղեկավարը: Նա կարծիք հայտնեց, որ «Ռուսաստանը նախկին Միության հանրապետությունների հետ հարաբերություններում սկսում է խաղալ այն դերը, որն իր ժամանակ կատարում էր Եվրոպայի ժանդարմը»: Դրա հետ մեկտեղ Է. Շեւարդնաձեն հայտարարեց, որ անհրաժեշտ է շարունակել բանակցությունները Ռուսաստանի հետ եւ կնքել երկկողմանի պայմանագիր:

Վրաստանի ղեկավարի խոսքերով, նա կմնա Սուխումում այնքան ժամանակ, ինչքան անհրաժեշտ է: ԻՖ

Գուդաուտա

Արծինբան պահանջում է ազատել զինակցին

Աբխազիայի խորհրդարանի նախագահ Վլադիսլավ Արծինբան Վրաստանի իշխանություններից պահանջել է անհապաղ ազատել Աբխազիայի կառավարության փոխնախագահ Զուրաբ Լաբախուային, որը տնային կալանքի մեջ է Թբիլիսիում: Նա գտնվում էր ռուսական այն ուղղաթիռում, որը հունվարին հարկադիր վայրէջք էր կատարել վրացական բանակի կողմից վերահսկվող տարածքում:

Հինգշաբթի օրը Գուդաուտայում տարածած հայտարարության մեջ Վ. Արծինբան նշել է ծանր շաքարախտից տառապող Զ. Լաբախուայի առողջության օրհասական վիճակը: Նա պահանջել է Զ. Լաբախուային իրավունք տալ բուժման համար մեկնելու Մոսկվա: ԻՖ

Քրեական

Չեչենների գործը. ովքե՞ր են մարդասպանները

Չեչնիայի արտաքին գործոց եւ անվտանգության նախարարությունների մի խումբ աշխատակիցներ հինգշաբթի օրը Լոնդոն մեկնեցին ծանոթանալու այդ քաղաքում նախագահ Ջ. Դուդաեւի արտաքին տնտեսական հարցերով խորհրդական Ռուսլան Ուցիեւի եւ նրա եղբոր սպանության հանգամանքներին, հաղորդել է Ինտերֆաքսը:

Պաշտոնական Գրոզնին առայժմ չի հաղորդել Ռ. Ուցիեւի Մեծ Բրիտանիա կատարած այցի նպատակի մասին: Մի վարկածի համաձայն, նա եղբոր հետ մեկնել էր ճնշարկելու չեչենական անձնագրերի, դրամի եւ նամականիշերի արտադրության հարցերը: Պաշտոնական Գրոզնին երկու չեչենների սպանության համար պատասխանատու է համարել Ռուսաստանի հատուկ ծառայություններին: Մինչդեռ Լոնդոնում սպանության կասկածանքով ձերբակալվել են երկու հայեր: ԻՖ

Ոստիկանությունը հերքում է ասեկոսները

Մոսկվայի ներքին գործերի գլխավոր վարչության հասարակական կապերի կենտրոնի ներկայացուցիչը հերքեց Չեչնիայի արտգործնախարարության հաղորդագրությունը, թե մարտի 3-ին Մոսկվայում սպանվել են բազմաթիվ չեչեններ: Ոստիկանական տվյալների համաձայն, ասաց նա, այդ օրը Մոսկվայում սպանված 5 անձերից ոչ մեկը ազգությամբ չեչեն չէ:

Այդ տեղեկությունը «ԻՖ»-ին տված հարցազրույցում հաստատեց Մոսկվայի քրեական հետախուզության սպանությունների բաժնի վարիչ Վիկտոր Գոլովանովը: ԻՖ

«Ֆրանս 2»-ը Մոսկվայի կյանքի մասին

«Ֆրանս 2» հեռուստաընկերությունն ուշադրություն է դարձնում Մոսկվայում հանցագործությունների աճին, որոնց թիվը մեկ տարում կրկնապատկվել է: «Սեփականաշնորհումից հետո ի հայտ եկավ բռնաշորթությունը, օրենքները դեռ չեն համարվել հանցագործության այդ նոր ձեւին, նշվում է հաղորդման մեջ: Բռնաշորթների գլխավոր թիրախը քաղաքում սնկերի պես աճող կոոպերատիվ վրանների տերերն են: Չհամակերպվողներին սպառնում է մեկ բան՝ մի կույս մոխիր նախկին կրպակից:»

Մոսկվայում բնակչության կենսապայմաններն օրեցօր վատթարանում են, ասվում է TF-1 հեռուստաընկերության հաղորդման մեջ: Ճգնաժամն առաջին հերթին հարվածում է առավել ընչազուրկներին: Կենսաթոշակառուներն անկարող են ապրել իրենց թոշակով, դրա զգողոնակությունն ամեն ամիս կիսով չափ կրճատվում է: Ծայրահեղ աղքատությունը հարեւանում է առատության եւ պերճանքի հետ: TF-1-ը կարող է ցուցադրել մի ռեստորանից, որտեղ «մեկ մարդու ճաշն արժե 100 դոլլար, որը հավասար է միջին տարեկան աշխատավարձին»: Այդ ռեստորան են հաճախում նախկին կուսակցական նոմենկլատուրայի բիզնեսմեն դարձած ներկայացուցիչները եւ կովկասյան մաֆիայի «կնքահայրերը»:

ԻՏԱՐ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

Քրդական ազգային տոն Նավրուզ

Մարտի 20-ին, ժամը 13-ին Երեւանի Սունդուկյանի անվան թատրոնում տեղի կունենա ցերեկույթ նվիրված քրդական ազգային տոնին (Նավրուզին), դիմադրության, միասնության եւ պայքարի տոնին:

Ցերեկույթը ունի հարուստ գեղարվեստական ծրագիր:

ԻՆԿՈ

«Ինկո» բաժնետիրական բանկի Հայաստանի մասնաճյուղը կատարում է դրամական փոխանցումներ Ուկրաինայից Հայաստան, Հայաստանից Ռուսաստան, Ռուսաստանից Հայաստան: Գործառնությունները իրականացվում են 2-5 բանկային օրում:

«Ինկո» բաժնետիրական բանկի Հայաստանի մասնաճյուղի հասցեն է՝

Երեւան-10, Վազգեն Սարգսյանի փողոց (նախկին Ամիրյան փողոց) 2/8 (1-ին հարկ), հեռախոս 56-07-51, 56-37-25:

PUBLISET

Կ2-Սերվիս կոոպերատիվը վերակազմավորվել է

«ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ»

ՍՊԸ-ի

եւ շարունակում է առաջարկել լավագույն հաշվապահական, գործարար եւ բանկային ծրագրերը ԱՊՀ երկրներում:

25.47.58
25.24.63
63.64.06

PUBLISET

«ԼՈՒՅՍ-90»

«Լույս-90» գրավատունը գրավի դիմաց վճարում է կանխիկ դրամ ամենացածր տոկոսներով:

Գրավատունը երաշխավորում է բոլոր տեսակի գործողությունների հուսալիություն եւ ճշգրիտ ժամանակ:

Հասցե՝ Երեւան, Աբովյանի փող. 78, (Փարոս սեսուրանի մոտ, տանիքի վերին կանգառը)

KILIKIA TOUR

Երբ Դուք գերադասում եք անհատական տուրիզմ, ապա «Կիլիկիա-տուր» ֆիրման պատրաստ է Ձեզ օգնելու: Մենք կպատրաստենք ձեր ելքի փաստաթղթերը ամենակարճ ժամկետում:

ԲԱՐԻ ԳԱԼՈՒՍՏ ՃԱՄՓՈՐԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՇԽԱՐՀ

Մեր հասցեն՝ Մայաք-Նովայի պող., «Անի» հյուրանոց, 7-րդ հարկ, հեռ. 594-370

KILIKIA TOUR

ՄԵՆՈՒԱ

Ուշադրություն

«Մենուա» ապահովագրական բաժնետիրական ընկերությունը շարունակում է իրականացնել կյանքի ժամկետային ապահովագրական ծրագիրը

Ընկերության հետ պայմանագիր կնքելով եւ դառնալով ապահովագրական ծրագրի մասնակից, Դուք կարող եք

- ապահովագրել Ձեր կյանքը.
- մասնակցել ընկերության շահույթին եւ ստանալ Ձեր նախընտրած ապահովագրության ժամկետից կախված մինչեւ տարեկան 400 տոկոս երաշխավորված հասույթ.
- ներկայացնել «Մենուա» ընկերության շահերը հատուկ կետրոնների միջոցով եւ վաստակել մեծ գումարներ:

«Մենուա» ընկերությունում Դուք կարող եք ապահովագրել նաեւ Ձեր գույքը, կոմերցիոն խանութների ապրանքանյութական արժեքները գողությունից, կողոպուտից, ավազակային հարձակումից, իսկ Ձեզ հասցրած հնարավոր վնասի հատուցումն առանց քաշքշուկի ստանալ սեղմ ժամկետներում:

«Մենուա» ընկերությունն իրականացնում է նաեւ բեռների ապահովագրություն, դրանց ժամանակավոր պահեստավորում Երեւան քաղաքում եւ հեռացա առաքում:

Ապահովագրության պայմանագիրը կնքելու համար կարող եք Ձեզ մոտ հրավիրել «Մենուա» ընկերության ներկայացուցչին, զանգահարելով 58-09-22, 58-10-22 հեռախոսահամարներով:

«Մենուա» ապահովագրական ընկերության հասցեն է.

ք. Երեւան, Երիտասարդական պողոտա, 7 հարկ, սենյակ 702, 716:

Լուրերի Հոսք

Իրան-Սլովենիա. Տնտեսական պայմանագիր

Ըստ «Ջոմհուրիե էսլամի» լրատվական գործակալության հաղորդագրության, Իրանի եւ Սլովենիայի հանրապետության միջեւ տնտեսական համագործակցության պայմանագիր է կնքվել, համաձայն որի Իրանը Սլովենիային կվաճառի 500 հազար տոննա նավթ եւ անորոշ քանակությամբ պղինձ: Դրա փոխարեն Իրանը Սլովենիայից կգնի ալյումինի արտադրության տեխնոլոգիա: Համաձայն այդ պայմանագրի, երկու երկրները համատեղ կապիտալ ներդրումներ կկատարեն սանկերներ եւ էլեկտրաէներգիա արտադրող տուրբիններ բողարկելու նպատակով: Այդ պայմանագիրը Թեհրանում ստորագրվել է Սլովենիայի եւ Իրանի արտգործնախարարների կողմից: Նախատեսվում է հունիսին Թեհրանում Սլովենիայի դեսպանատան բացումը:

Իրան-Թուրքմենստան. Մշակութային կապ

Իրանի եւ Թուրքմենստանի միջեւ 16 կետից բաղկացած մշակութային պայմանագիր է ստորագրվել, ըստ որի Իրանը Թուրքմենստանի հետ կհամագործակցի Թուրքմենստանում պարսկերեն լեզվի եւ գրականության վերականգնման, ինչպես նաեւ արվեստի, Թուրքմենստանում գրքերի ցուցահանդես կազմակերպելու, սպորտի, լրատվության եւ այլ բնագավառներում:

Մաքսանենգորեն արտահանվել է 2-3 մլրդ դոլլարի արտադրանք

1992 թվականին Ռուսաստանից մաքսանենգ ճանապարհով դուրս է բերվել 2-3 մլրդ դոլլարի արտադրանք: Ինչպես «Ինտերֆաքս»-ի թղթակցին մարտի 3-ին ասաց Ռուսաստանի արտաքին տնտեսական կապերի նախարարության փորձագետներից մեկը, խոսքը ռազմավարական հումքի՝ նավթի ու նավթամթերքի, բնափայտի, հազվագյուտ մետաղների մաքսանենգության մասին է: Հաշվի առնելով հումքի դիմաց երկիր «չվերադարձած» 4 միլիարդ դոլլարը, արժույթի ընդհանուր կորուստը մոտենում է 7 միլիարդ դոլլարի: Նախարարության մասնագետների կարծիքով, շատ դեպքերում մաքսանենգությունը տեղի է ունենում «մերձավոր արտասահմանի» պետությունների վերարտահանման միջոցով: Ռուսաստանի արտաքին առեւտրական գերատեսչության գնահատումների համաձայն, 1990-1992 թթ. արժութային կապիտալների արտահոսքը կազմել է համապատասխանաբար 0,5, 1,4 եւ 4,0 միլիարդ դոլլար: ԻՖ

Ա. Ռուցկոյ. ԽՍՀՄ փոխարեն կստեղծվի համադաշնություն

Ալեքսանդր Ռուցկոյը կարծիք հայտնեց, որ վաղ թե ուշ նախկին ԽՍՀՄ հանրապետությունները կմտնեն համադաշնության մեջ, «քանի որ Միության լիակատար փլուզումից իրականում ոչ ոք չի շահել»: Ընդ որում, նա նշեց, որ նոր համադաշնության ստեղծումը չպետք է իրականացվի բռնի ճանապարհով, այլ կամավորության սկզբունքով: Ռուցկոյը նշեց, որ նախկին ԽՍՀՄ-ը դեռ պետք է վերափոխվի եւ ԱՊՀ-ը այդ վերափոխումների վերջնական ձեւը չէ: ԻՖ

Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ

Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635

Խմբագիր
ՅՈՒԼԵՏ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 581841

Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863

Apple® Macintosh®
համակարգչային շարվածք
«Ազգ» թերթի

Azg
armenian daily

Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635

47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Թերթի ձեւավորման եւ տառատեսակների հեղինակ ԴԱՒԻԹ ԴԱԼԼԱՔԵԱՆ

33 խմբագրությունների խորհրդին առընթեր «Պարբերական» հրատ. տպարան, Երեւան-23 Արշակունյաց 2

Գրանցման թիվ 65 Դասիչ 69149 Տպաքանակ 20 000 Պատվեր 1461 Ստորագրված է տպագրության 4.3.1993

digitised by A.R.A.R.@